

ÅRSREDOVISNING
2016

Svenska kyrkan
STOCKHOLMS STIFT

Innehåll

ÅRSREDOVISNING STOCKHOLMS STIFT 2016

Förvaltningsberättelse	3
Främjande av ändamål	5
Resultat och ställning	6
Målkapital	7
Flerårsöversikt	8
Väsentliga händelser under året	8
Finansiella instrument	10
Framtida utveckling	10
Tillhöriga och folkmängdens utveckling i Sverige 2015–2016	11
Miljöinformation	12
Förvaltade stiftelser	13
Förslag till behandling av årets resultat	14
Resultaträkning	14
Balansräkning	15
Eget kapital	16
Kassaflödesanalys	16
Noter	17
Stiftstyrelsens underskrift	27
Revisionsberättelse	28

Årsredovisning 2016

Stiftsstyrelsen för Stockholms stift (252010-0138) avger härmed årsredovisning för år 2016.

Förvaltningsberättelse

INFORMATION OM SVENSKA KYRKAN

Svenska kyrkan är ett trossamfund vars grundläggande arbete utförs av drygt 1 360 församlingar runt om i Sverige, men även på många platser i utlandet. Svenska kyrkans församlingar delas in i pastorala områden av vilka det finns 13 stift. Varje stift leds av en biskop och har fått sitt namn efter biskopssätet. Stiftet är indelade i pastorat, vilka vart och ett omfattar ett antal församlingar. Kyrkoordningen är Svenska kyrkans regelverk.

Varje församlings grundläggande uppgift enligt kyrkoordningen är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. För varje församling finns ett kyrkoråd som är församlingens styrelse och en kyrkoherde med ansvar för ledning, samordning och tillsyn.

Uppgift och verksamhet

Stockholms stifts grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingarnas liv, främst församlingarnas gudstjänstliv, undervisning, diakoni och mission samt förvaltning. Stiftets biskop och domkapitel har särskilda uppgifter enligt kyrkoordningen, bland annat tillsyn över de som är vigda till uppdrag i kyrkan. Stiftet ska också verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning, tillhandahålla de resurser som behövs för att biskop och domkapitel ska utföra sina uppdrag samt förvalta prästlönетillgångarna.

Svenska kyrkan är en demokratisk organisation. I kyrkovalet, som hålls vart fjärde år den tredje söndagen i september, väljs ledamöter genom direktval till kyrkofullmäktige på lokal nivå, till stiftsfullmäktige på stifts-nivå och till kyrkomötet på nationell nivå. Det senaste kyrkovalet ägde rum den 15 september 2013. Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande instans och utser i sin tur kyrkostyrelsen. Svenska kyrkans huvudkontor ligger i Uppsala.

ORGANISATION

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Stiftsfullmäktige beslutar i ärenden som rör mål och riktlinjer för verksamhet, budget, bokslut, kyrkoavgift och andra viktiga ekonomiska frågor. Stiftsfullmäktige har också till uppgift att besluta om verksamhetsformer, organisation och val av ledamöter och revisorer till stiftsstyrelsen samt ledamöter till domkapitel, tillsynsorgan för präster och diakoner. Under mandatperioden 2014–2017 består Stockholms stiftsfullmäktige av 91 invalda ledamöter som representerar 61 territoriala församlingar samt två stiftstäckande församlingar, Finska och Tyska. Sju församlingar bildar tillsammans två pastorat.

- Stiftsfullmäktiges presidium består av tre ledamöter med Jösta Claeson (S) som ordförande. Två ordinarie sammanträden hölls i juni och november 2016.

Stiftsstyrelsen är stiftsfullmäktiges beredande och stiftets verkställande organ och har till uppgift att stödja församlingarna i deras arbete samt främja församlingarnas utveckling. Stiftsstyrelsen leder och samordnar stiftets förvaltning. I det beredande arbetet yttrar sig stiftsstyrelsen i ärenden som ska handläggas av stiftsfullmäktige och verkställer sedan de beslut som fattats av stiftsfullmäktige. Stiftsstyrelsen höll sju sammanträden under 2016.

Stiftsstyrelsen består av biskop Eva Brunne, som självskriven ordförande, samt tolv ledamöter, Jan-Olov Sundström (BA) som förste vice ordförande och Irene Pierazzi (S) som andre vice ordförande, med domprosten som ersättare för biskopen samt tolv ersättare för ledamöterna. Stiftsstyrelsen fördelar sina uppdrag på fem förberedande utskott: arbetsutskottet, verksamhetsutskottet, ekonomiutskottet, egendomsutskottet och valutskottet.

- **Arbetsutskottet** består av biskop Eva Brunne, som ordförande samt fyra ledamöter med fem ersättare. Sju sammanträden hölls under 2016.
- **Verksamhetsutskottet** består av fem ledamöter och fem ersättare, med Roland Johansson (POSK) som ordförande. Sju sammanträden hölls under 2016.
- **Ekonomiutskottet** består av tre ledamöter och tre ersättare, med Klas Weidstam (BA) som ordförande. Sex sammanträden hölls under 2016.
- **Egendomsutskottet** består av fem ledamöter och fem ersättare, med Inger Olsson Blomberg (BA) som ordförande. Utskottet ansvarar för förvaltning av stiftets prästlönetillgångar. Sju sammanträden hölls under 2016 varav ett möte hölls under en exkursion.
- **Valutskottet** består av tio ledamöter, med Margaretha Herthelius (FISK) som ordförande. Ett sammanträde hölls under 2016.

DOMKAPITEL

Domkapitlet är tillsynsorgan för präster och diakoner och består av sju ledamöter. Biskop Eva Brunne är ordförande och domprosten vice ordförande. En ledamot är präst eller diakon och väljs av präster och diakoner i stiftet. Denna person kan agera ersättare för biskop eller domprost. Övriga ledamöter väljs av stiftsfullmäktige, varav en måste vara domare. Domkapitlet har under året haft 13 sammanträden, varav två för examination.

STIFTSKANSLI

Stiftskansliet arbetar med främjande och tillsyn av församlingsverksamheten. Biskopen är högsta ansvariga för såväl kansliet som organisationen. Kansliorganisationen består av två avdelningar, utvecklingsavdelningen och förvaltningsavdelningen, samt en stödfunktion till biskopen för ämbetsfunktioner.

Utvecklingsavdelningen ansvarar för främjandeinsatser i enlighet med kyrkoordningens föreskrifter. Förvaltningsavdelningen har övergripande ansvar för organisationen, ekonomi och juridik, domkapitelsfrågor samt förvaltningen av prästlönetillgångarna.

PERSONAL

Stiftet tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal. Det innebär att samtliga anställda omfattas av olika typer av försäkringar, bland annat; tjänstepensionsförsäkringar, sjukförsäkringar och arbetsskade- och olycksfallsförsäkring. Vid sidan av detta finns även ett omställningsavtal. Stiftet har därutöver upprättat olika typer av policys, till exempel för jämställdhets- och mångfaldsarbetet. En personalhandbok finns på stiftets intranät.

Stiftsstyrelsen har för stiftsorganisationen fastställt mål för arbetsmiljön och jämställdhets- och mångfaldsarbetet. Skyddsronder har genomförts under året avseende den fysiska och psykosociala arbetsmiljön.

Främjande av ändamål

Hur har Stockholms stifts ändamål främjats under räkenskapsåret?

Antal	2016		2015		2014		2013		2012	
	MÅL	UTFÖRD	MÅL	UTFÖRD	MÅL	UTFÖRD	MÅL	UTFÖRD	MÅL	UTFÖRD
Biskopsvisitationer	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2
Pastorsadjunkter	13	13	9	9	20	16	25	21	13	17
Anordnade kurser	111	104	112	107	109	109	111	111	38	38
Anordnade arrangemang	3	3	4	4	1	1	2	2	2	2
Miljödiplomerade församlingar	53	5								
Anmälda församlingar till DeDU	10	10								
Anslutna församlingar till GTP	55	55	55	55	54	54	51	52	40	44
Anslutna församlingar till GIP	55	44	41	41	40	40	33	33	20	21
Anslutna församlingar till GAS	0	2	4	4	4	4	4	4	0	0
Anslutna kunder Servicebyrå ekonomi	1	1								
Anslutna kunder Servicebyrå personal	5	5								

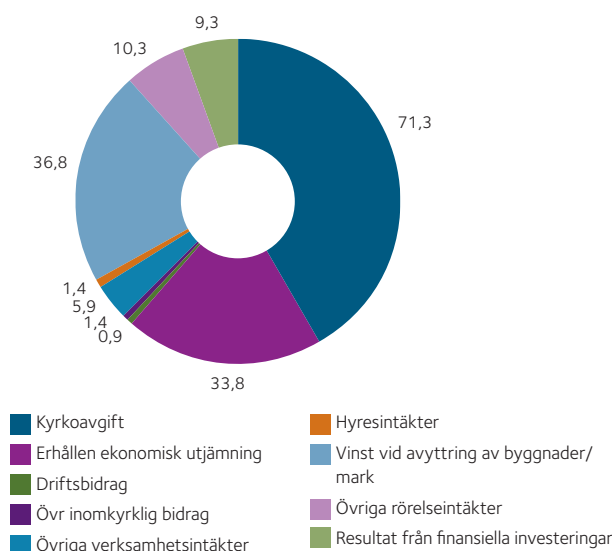
Resultat och ställning

Det ekonomiska utfallet uppgår till 32,8 Mkr (föregående år 8,3 Mkr). De totala intäkterna uppgår till 171,0 Mkr (föregående år 149,4 Mkr), inklusive avkastningen från kapitalförvaltningen. Den största intäktsposten, kyrkoavgiften, minskade med 12,7 Mkr mellan 2015 och 2016 till följd av avgiftssänkningen till 2,5 öre. Reavinsten före skatt på 36,8 Mkr vid försäljningen av fastigheten Atlas 6 i Gamla stan december 2016 är anledningen till den stora omsättningsökningen mellan åren 2016 och 2015.

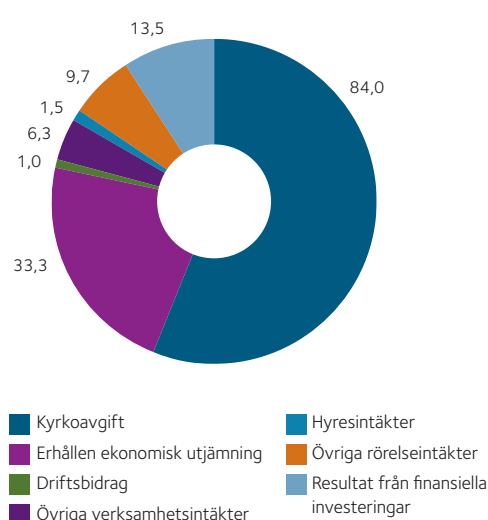
Budgeterade intäkter för 2016, exklusive avkastningen från kapitalförvaltningen, uppgick till 123,6 Mkr (föregående år 137,8 Mkr) och utfallet blev 124,9 Mkr (föregående år 135,9). Budgetavvikelsen var +1,3 Mkr 2016 och +1,9 Mkr 2015.

Nedskrivning av stiftets fordran på Stiftelsen för teologiska utbildning och forskning i Stockholms stift har skett med 2,4 Mkr efter extern utredning av de avtalsrättsliga förhållandena till följd av den slutliga likvideringen av Stockholms Teologiska förening 2011.

INTÄKTER 2016

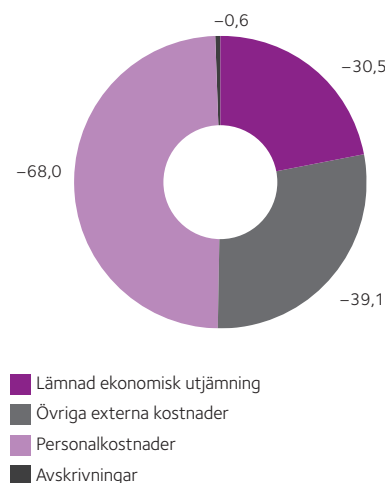

INTÄKTER 2015

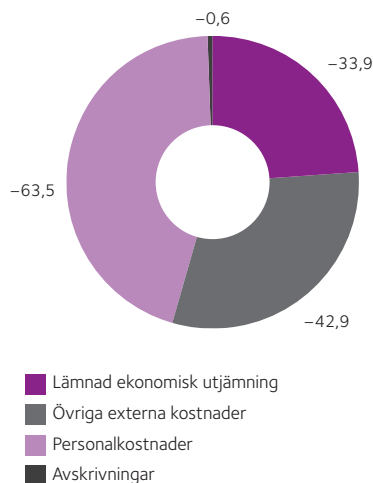

De totala kostnaderna uppgår till 137,8 Mkr (föregående år 140,8 Mkr). De totala kostnaderna ligger inom den beslutade kostnadsramen för 2016.

KOSTNADER 2016

KOSTNADER 2015

Det egna kapitalet uppgår vid årsskiftet till 276,9 Mkr (föregående år 244,1 Mkr).

Stiftet har erhållit ekonomisk utjämning på totalt 36,0 Mkr (föregående år 34,3 Mkr) varav 31,9 Mkr (föregående år 26,3 Mkr) från prästlönetillgångarna.

Stiftet har lämnat totalt 30,5 Mkr (föregående år 33,9 Mkr) i ekonomisk utjämning till församlingar och organisationer, vilket är 3,4 Mkr mindre än under 2015 beroende på temporära finansieringsbidrag på motsvarande belopp under 2015 av organister i begravningsverksamhet i Enskede Årsta och Vällingby.

Personalkostnaderna uppgick till 68,0 Mkr (föregående år 63,5 Mkr). Pensionsbolaget FORA har gjort en återbetalning av tidigare inbetalda premier avseende AGS-KL 2004 under året på 0,6 Mkr.

Medelantalet anställda under året har ökat till 87 (föregående år 82) bland annat till följd av uppstarten av servicebyrån samt utökade bidragsfinansierade tjänster för särskild hantering av migrations och flyktingfrågor.

MÅLKAPITAL

Stiftets mål för det egna kapitalets storlek uppgår till 70 Mkr. Stiftets egna kapital överstiger fastställt målkapital med 206,9 Mkr.

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar	2016	2015	2014	2013	2012
Tillhöriga per den 31 december (antal)	1 021 828	1 037 481	1 044 269	1 049 066	1 057 394
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna, %)	52 %	53 %	54 %	56 %	57 %
Kyrkoavgift %	0,025	0,03	0,03	0,03	0,03
Medelantalet anställda	87	82	85	82	75

Resultat (tkr) *	2016	2015	2014	2013	2012
Verksamhetens intäkter **	161 700	135 858	133 837	176 517	125 926
Verksamhetens resultat **	23 531	-4 993	15 753	53 322	16 605
Resultat från finansiella investeringar	9 333	13 545	11 612	6 482	4 406
Bokslutsdispositioner	0	-158	-127	0	0
Skatt på näringsverksamhet	-113	-102	-84	-79	0
Årets resultat *	32 751	8 292	27 154	59 725	21 011
Kyrkoavgift (tkr)	71 315	83 982	81 847	78 236	75 676
- varav slutavräkning (tkr)	3 420	4 075	3 791	2 403	1 412
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	42 %	47 %	46 %	33 %	38 %
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	0,4 %	0,4 %	0,5 %	0,5 %	1,0 %

Ekonomisk ställning	2016	2015	2014	2013	2012
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	70 000	70 000	70 000	70 000	60 000
Eget kapital (tkr)	276 887	244 136	235 844	208 271	148 965
Soliditet (%)	91 %	90 %	91 %	88 %	88 %
Värdesäkring av eget kapital (%)	13 %	4 %	13 %	40 %	16 %
Likviditet (%)	198 %	148 %	312 %	211 %	239 %

* Stiftet har, i enlighet med reglerna i K3, valt att inte räkna om uppgifterna under resultat för år 2012.

** Reavinsten vid försäljning av Graninge stiftsgård ingår med 47,4 Mkr år 2013

** Reavinsten vid försäljning av Atlas 6 ingår med 36,8 Mkr år 2016

Definitioner

Kyrkoavgift (%) – Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Varav slutavräkning – För förklaring, se redovisningsprinciper.

Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter

Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Soliditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring av eget kapital (%) – Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Likviditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under året

STIFTSFULLMÄKTIGE beslutade om en kyrkoavgift på 2,5 öre för 2016.

Stiftsfullmäktige har under året lämnat forskning som presenterats i David Thurfjells bok – Det gudlösa folket. Vidare har en vision för stiftets servicebyrå fastställts under året. En inköspolicy har antagits liksom riktlinjer för hur lunchförmåner gäller via Rikskortet.

Stiftsfullmäktige har under året besvarat en motion angående;

- Riktlinjer för Centrum för religionsdialog

STIFTSSTYRELSEN

Stiftsstyrelsen har under året fattat beslut om utdelningar av stiftets medel i form av verksamhetsbidrag, organisationsbidrag, projektbidrag och kyrkobyggnadsbidrag. Därutöver har stiftsstyrelsen fattat beslut om fördelning av kyrkoantikvarisk ersättning. Inom ramen för riktat församlingsbidrag har bidrag delats ut till projekt inom gudstjänst, undervisning, diakoni och mission (GUDM) och administrativ samverkan.

Till internationell diakoni har stiftsstyrelsen lämnat bidrag om totalt 840 tkr fördelat på långsiktiga satsningar och insatser för människor på flykt. Bidrag har lämnats till arbete för jordbruksutveckling och hållbar försörjning i Etiopien, stöd till arbetet mot könsstämpning i Tanzania samt ett särskilt projekt för människor på flykt. Vidare ger stiftet fortsatt stöd till Augusta Victoriasjukhuset i Jerusalem.

Under året har stiftsstyrelsen behandlat och avgivit fyra remissyttranden/svar till kyrkostyrelsen avseende;

- Ny fördelningsmodell för kyrkoantikvarisk ersättning.
- Förslag till ny handbok för arbetet med kyrkoantikvarisk ersättning.
- Dokumentet ”Ekumenisk överenskommelse mellan Svenska kyrkan och Eumeniakyrkan”.
- Gemensamt ansvar – en utredning om fastigheter, kyrkor och utjämnningssystemet.

Stiftsstyrelsen har också avgivit remissvar till Riksantikvarieämbetets remiss angående översyn av regelverket om de kyrkliga kulturminnena.

Vidare har stiftsstyrelsen lämnat synpunkter på promemorior från kyrkokansliet gällande ”kontrakten – en mer flexibel lösning”, ändringarna i kyrkoordningens ”bestämmelser om direkta val med mera”, samt ”följder av riksdagens beslut om upphörande av folkbokföring på församling”.

Stiftsstyrelsen har tagit del av ett antal slutrapporter gällande projekt som stiftsstyrelsen tidigare inrättat.

- Riktlinjer för större möten på Stockholms stiftskansli.
- Rapport över samtal med församlingar i Stockholms innerstad angående framtida strukturförändringar.
- Rapport angående utvärdering av administrativa stödfunktioner inom Södermalms kontrakt.
- Utredning om stiftslevererad servicebyråfunktion.
- Projektrapport angående barnkonsekvensanalys.
- Projektrapport angående studie kring begravningsstradition i förändring.
- Utredning angående förtroendevaldas deltagande i arrangemang av kyrklig art.
- Slutrapport angående Mötesplats Stockholm.
- Slutrapport angående en central stiftelsebyrå i Stockholms stift.
- Rapport och utvärdering av förvaltningstillsyn.

Stiftsstyrelsen har under året prioriterat om i verksamheterna och sedan hösten 2015 finansierat arbete med och kring samordningen av nyanlända flyktingar. Arbetet med upprättandet av en stiftsinstruktion har påbörjats under året och utbildningar har hållits inom miljö- och hållbarhetsarbetet i syfte att miljödiplomera stiftskansliet under våren 2016. Samtal har också förts i styrelsen angående prioriterade områden 2016 och framåt.

Stiftsstyrelsen har till uppgift enligt kyrkoordningen att bedriva förvaltningstillsyn av församlingarnas förvaltning. Under året har ett koncept arbetats fram och en pilotvisitation har genomförts i Södertörns kontrakt.

Stiftsstyrelsen har också under året tecknat samarbetsavtal med nationell nivå angående stiftets anslutning till gemensamma administrativa system inom ekonomi- och personaladministration.

Stiftsstyrelsen genomförde en studieresa tillsammans med domkapitlet till Jerusalem under slutet av april månad.

Finansiella instrument

Marknadsvärdet på tillgångarna i kapitalförvaltningen uppgick per 31 december 2016 till 315,8 Mkr (föregående år 272,7 Mkr) varav svenska aktier 106,3 Mkr (föregående år 93,6 Mkr), utländska aktier 99,2 Mkr (föregående år 88,8 Mkr), räntebärande papper 68,3 Mkr (föregående år 47,9 Mkr), alternativa placeringar 14,8 Mkr (föregående år 9,9 Mkr) och likvida medel 27,0 Mkr (föregående år 32,3 Mkr). Screening av portföljerna har gjorts, vår och höst, av GES Investment Services AB.

Stiftet investerade i hyresfastigheten Atlas 6 i Gamla stan år 2003 med ett anskaffningsvärde på 17,4 Mkr för att sprida risktagandet i de finansiella tillgångarna. Fastigheten såldes den 1 december 2016 för 52 Mkr. Reavinsten uppgår till 36,8 Mkr.

Stiftet gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument. Gällande finanspolicy, antagen av stiftsfullmäktige juni 2011, anger riktlinjer för stiftets och prästlönetillgångars kapitalförvaltning samt etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. De etiska kriterierna justerades under 2011 och följer de som gäller på Svenska kyrkans nationella nivå.

Enligt finanspolicyn ska normalläget i portföljerna vara 30 procent svenska aktier, 30 procent utländska aktier, 30 procent svenska räntebärande och 10 procent alternativa placeringar och förvaltnarnas resultat och ersättning ska vara kopplade till särskilda jämförelseindex.

Sedan 2012-10-01, till följd av den senaste upphandlingen, sköter Cliens Kapitalförvaltning AB och Lancelot Asset Management AB stiftets kapitalförvaltning diskretionärt. Swedbank AB ansvarar för stiftets likvida bankmedel. Vid utgången av 2016 hade stiftets långfristiga värdepappersportfölj ett bokfört värde på 253,5 Mkr (föregående år 217,9 Mkr).

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

	Plan 2019	Plan 2018	2017	2016	Förändring mellan 2016 och 2017 (%)
Kyrkoavgift	79 255	77 818	74 957	71 315	5,1 %

Stiftet följer löpande prognoser gällande utvecklingen av kyrkoavgiften. För 2017 är kyrkoavgiften preliminärt förskottat till 70,4 Mkr (föregående år 67,9 Mkr) med bibehållen nivå på 2,5 öre. Tillkommer gör dock slutavräkningen för 2015 på 4,6 Mkr (föregående år 3,4 Mkr) varav siffran ovan.

Sveriges kommuner och landsting, SKL, indikerar i den senaste skatteunderlagsprognosen från februari 2017, som sträcker sig fram till inkomstår 2020, att kyrkoavgiftsintäkten kommer att öka med 4,6 procent 2017 jämfört med 2016, 3,7 procent 2018 jämfört med 2017 och 3,5 procent 2019 jämfört med 2018.

Den fortsatta positiva utvecklingen i svensk ekonomi innebär att sysselsättningen och skatteunderlaget fortsätter växa i god takt. Från 2018 växlar dock skatteunderlagstillväxten ned till en märkbar lägre nivå, vilket hänger samman med att den långa perioden med sysselsättningsökning upphör när konjunkturtoppen passerar. Den betydligt lägre ökningstakten på kyrkoavgiftsintäkten 2019 jämfört med 2018 beror delvis också på det stora antalet utträden ur Svenska kyrkan 2016. Förändringarna i skatteunderlagstillväxten påverkar intäkten från kyrkoavgiften med två års eftersläpning.

Antalet tillhöriga i Stockholms stift minskar dock i en lägre takt än övriga landet, främst på grund av ett relativt stadigt flyttnetto och ett födelseöverskott. Enligt medlemsprognos 2010–2019 för Stockholms stift (ett samarbete mellan Svenska kyrkans analysenhet och Statisticon AB) kommer andelen tillhöriga Svenska kyrkan att ha sjunkit till 50 procent av stiftets invånare år 2019.

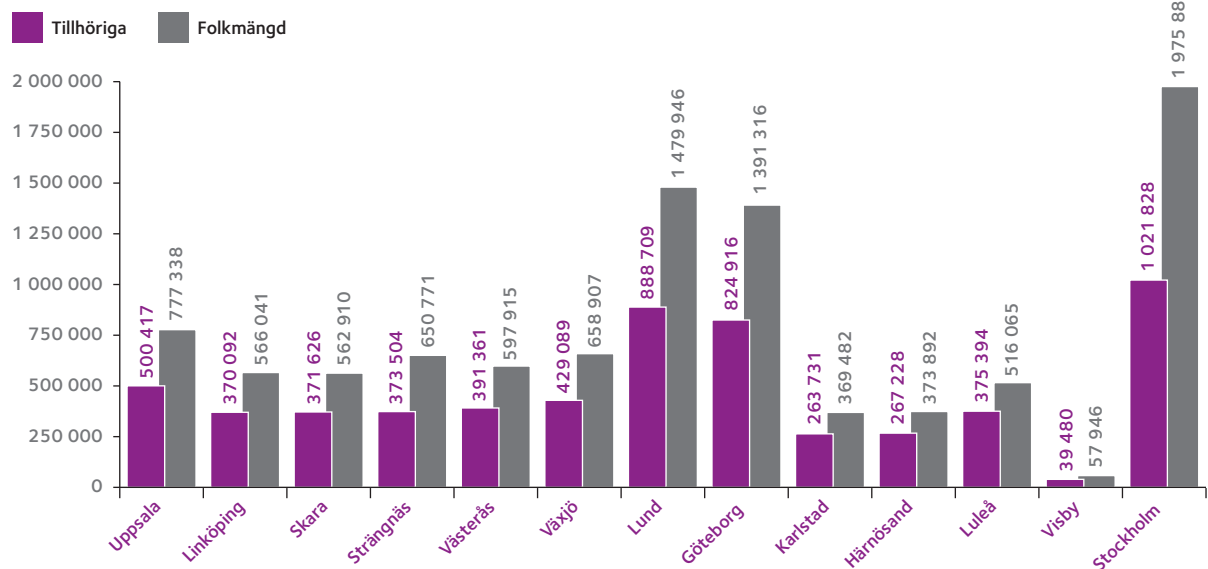
Beträffande Mötesplats Stockholm har arbetsutskottet ändrat inriktning i arbetet och fokuserar numer på S:t Jacobs kyrka. Utredningar om en möjlig stiftsgemensam mötesplats centralt i Stockholm har pågått sedan 2012. Två noder har särskilt utretts, den vid centralstationen och den vid Kungsträdgården. Stiftsstyrelsen har under hösten beslutat att det är S:t Jacobs kyrka och anliggande församlingslokaler som är den framkomliga vägen för en Mötesplats. Under senare delen av året har tre förslag till handlingsplaner tagits fram. Ett förslag handlar om att enbart kyrkorummet iordningsställs för Mötesplats, ett annat alternativ innebär renoveringar och ombyggnad av delar av kyrkan och ianspråktagande av befintliga församlingslokaler och ett tredje alternativ innebär renovering av kyrkan och nybyggnation av kanslilokaler vid församlingshuset. Stiftsstyrelsen har inte fattat några beslut än utan nästa steg är att utreda kostnaderna för de olika förslagen samt att föra samtal med Domkyrkoförsamlingen om förutsättningarna för en stiftsgemensam Mötesplats vid S:t Jacobs kyrka.

Tillhöriga och folkmängdens utveckling i Sverige 2015–2016

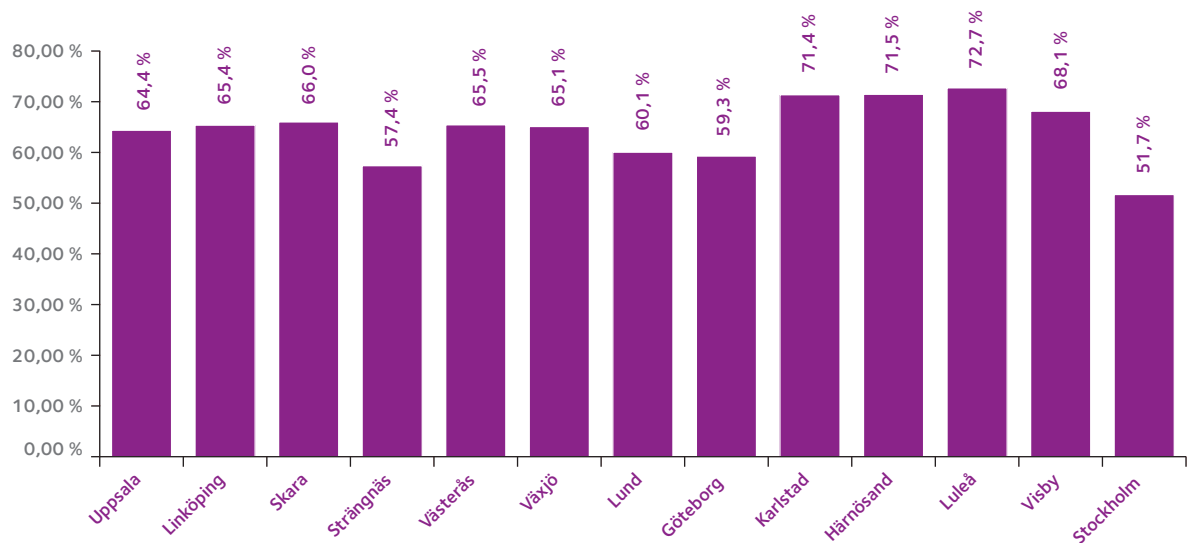
Stift	TILLHÖRIGA			FOLKMÄNGD		
	31-Dec-16	31-Dec-15	Skillnad	31-Dec-16	31-Dec-15	Skillnad
Uppsala	500 417	507 864	-1,47 %	777 338	764 128	1,73 %
Linköpings	370 092	377 255	-1,90 %	566 041	557 374	1,55 %
Skara	371 626	378 805	-1,90 %	562 910	556 451	1,16 %
Strängnäs	373 504	380 992	-1,97 %	650 771	641 249	1,48 %
Västerås	391 361	399 991	-2,16 %	597 915	590 486	1,26 %
Växjö	429 089	437 016	-1,81 %	658 907	648 491	1,61 %
Lunds	888 709	904 045	-1,70 %	1 479 946	1 456 720	1,59 %
Göteborgs	824 916	839 130	-1,69 %	1 391 316	1 369 849	1,57 %
Karlstads	263 731	268 953	-1,94 %	369 482	364 824	1,28 %
Härnösands	267 228	272 745	-2,02 %	373 892	370 924	0,80 %
Luleå	375 394	382 257	-1,80 %	516 065	512 729	0,65 %
Visby	39 480	40 219	-1,84 %	57 946	57 316	1,10 %
Stockholms	1 021 828	1 037 481	-1,51 %	1 975 888	1 943 721	1,65 %
Total	6 117 375	6 226 753	-1,76 %	9 978 417	9 834 262	1,47 %

Stift	ANDEL AV ALLA MEDLEMMAR			ANDEL AV HELA FOLKMÄNGDEN			MEDLEMMARS ANDEL AV FOLKMÄNGDEN 31 dec 2015
	31-Dec-16	31-Dec-15	31-Dec-16	31-Dec-15	31-Dec-16	31-Dec-16	
Uppsala	8,18 %	8,16 %	0,02 %	7,79 %	7,77 %	0,02 %	64,38 %
Linköping	6,05 %	6,06 %	-0,01 %	5,67 %	5,67 %	0,00 %	65,38 %
Skara	6,07 %	6,08 %	-0,01 %	5,64 %	5,66 %	-0,02 %	66,02 %
Strängnäs	6,11 %	6,12 %	-0,01 %	6,52 %	6,52 %	0,00 %	57,39 %
Västerås	6,40 %	6,42 %	-0,03 %	5,99 %	6,00 %	-0,01 %	65,45 %
Växjö	7,01 %	7,02 %	0,00 %	6,60 %	6,59 %	0,01 %	65,12 %
Lund	14,53 %	14,52 %	0,01 %	14,83 %	14,81 %	0,02 %	60,05 %
Göteborg	13,48 %	13,48 %	0,01 %	13,94 %	13,93 %	0,01 %	59,29 %
Karlstad	4,31 %	4,32 %	-0,01 %	3,70 %	3,71 %	-0,01 %	71,38 %
Härnösand	4,37 %	4,38 %	-0,01 %	3,75 %	3,77 %	-0,02 %	71,47 %
Luleå	6,14 %	6,14 %	0,00 %	5,17 %	5,21 %	-0,04 %	72,74 %
Visby	0,65 %	0,65 %	0,00 %	0,58 %	0,58 %	0,00 %	68,13 %
Stockholm	16,70 %	16,66 %	0,04 %	19,80 %	19,76 %	0,04 %	51,71 %
Total	100,00 %	100,00 %	0,00 %	100,00 %	100,00 %	0,00 %	61,31 %

TILLHÖRIGA OCH FOLKMÄNGD PER STIFT

TILLHÖRIGA SOM ANDEL AV FOLKMÄNGDEN PER STIFT

Miljöinformation

Stiftet bedriver inte någon, enligt miljöbalken, tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Under 2016 tilldelades följande församlingar miljödiplom för ett långsiktigt systematiskt arbete med ständiga förbättringar och hållbar utveckling i fokus.

- Huddinge pastorat
- Farsta församling
- Västermalms församling
- Vantörs församling
- Sollentuna församling

Prästlönетillgångarna, skogsförvaltningen, är sedan 2001 FSC® -certifierad. FSC® är en förkortning för Forest Stewardship Council®, en oberoende internationell skogscertifieringsstandard. Det som särskilt utmärker FSC® -standarden är att den på ett unikt sätt uppmuntrar till ett miljöanpassat, samhällsnyttigt och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar. Att vara en FSC® -certifierad skogsförvaltning innebär inte bara ett ansvarstagande nationellt utan står kanske i högre grad för en internationell solidaritetshandling.

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar för närvarande tolv stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 78 170 tkr (76 220 tkr) enligt nedan.

Stiftelse	EGET KAPITAL					UTDELNING				
	2016	2015	2014	2013	2012	2016	2015	2014	2013	2012
Augusta Ramsays stiftelse för välgörande ändamål	1 882	1 881	1 836	1 820	1 801	145	122	117	54	86
Stockholms stifts stiftelse för behövande präster med flera	1 026	1 094	1 030	986	927	116	15	30	15	33
Stockholms stifts stiftelse för behövande	1 909	1 884	1 874	1 931	1 836	131	136	207	14	84
Soopska stiftelsen	2 329	2 301	2 277	2 217	2 231	154	149	105	144	112
Fredrik Thalins stiftelse	16 569	16 336	16 214	16 356	15 717	1 231	1 255	1 413	953	953
Elin och Ale Sahlins stiftelse	2 859	2 811	2 775	2 755	2 694	196	195	189	173	156
Hulda Björklunds stiftelse	1 236	1 233	1 227	1 227	1 221	36	34	34	36	30
Lorentz stiftelse för Runö kyrka i Estland	7	14	18	21	27	0	0	0	0	0
Stiftelsen Gustaf Vasagården	32 997	32 968	32 983	33 312	34 093	1 180	1 200	1 400	1 950	1 529
Stiftelsen Gösta och Aino Höks Stipendiefond	5 177	5 013	4 878	6 018	5 813	0	0	1 366	0	0
Biskop Helge Ljungbergs Stipendiefond	436	437	436	872	857	0	0	434	0	0
Stiftelsen för Teologisk utbildning och forskning	11 743	10 247	10 247	11 961	11 637	364	368	305	398	88
	78 170	76 220	75 795	79 476	78 854	3 553	3 473	5 600	3 737	3 071

Stiftelse	RESULTAT – NETTO AVKASTNING					UTDELNING – % AVKASTNING					Snitt 5 år
	2016	2015	2014	2013	2012	2016	2015	2014	2013	2012	
Augusta Ramsays stiftelse för välgörande ändamål	146	167	133	73	114	99 %	73 %	88 %	74 %	75 %	82 %
Stockholms stifts stiftelse för behövande präster med flera	85	79	75	74	64	136 %	19 %	40 %	20 %	52 %	53 %
Stockholms stifts stiftelse för behövande	157	146	150	108	120	83 %	93 %	138 %	13 %	70 %	80 %
Soopska stiftelsen	182	172	165	131	143	85 %	86 %	64 %	110 %	78 %	85 %
Fredrik Thalins stiftelse	1 463	1 377	1 338	1 327	1 164	84 %	91 %	106 %	72 %	82 %	87 %
Elin och Ale Sahlins stiftelse	245	230	221	221	193	80 %	84 %	86 %	78 %	81 %	82 %
Hulda Björklunds stiftelse	22	40	38	39	35	164 %	85 %	89 %	92 %	86 %	103 %
Lorentz stiftelse för Runö kyrka i Estland	-7	-4	-4	-6	-6	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Stiftelsen Gustaf Vasagården	1 210	1 185	1 326	1 169	1 157	98 %	101 %	106 %	167 %	132 %	121 %
Stiftelsen Gösta och Aino Höks Stipendiefond	165	135	267	205	468	0 %	0 %	512 %	0 %	0 %	102 %
Stiftelsen Biskop Helge Ljungbergs Stipendiefond	0	1	14	16	0	0 %	0 %	3100 %	0 %	0 %	620 %
Stiftelsen för Teologisk utbildning och forskning	364	368	305	324	120	100 %	100 %	100 %	123 %	73 %	99 %
	4 032	3 896	4 028	3 681	3 572	88 %	89 %	139 %	102 %	86 %	

För samtliga stiftelser har förvaltningsavtal upprättats med Kammarkollegiets fondbyrå som placerar medlen i Kammarkollegiets aktie- och räntekonsortium.

Stiftelse	NETTO AVKASTNING I % AV GENOMSNITTLIG EK					
	2016	2015	2014	2013	2012	Snitt 5 år
Augusta Ramsays stiftelse för välgörande ändamål	7,8 %	9,0 %	7,3 %	4,0 %	6,4 %	7 %
Stockholms stifts stiftelse för behövande präster med flera	8,0 %	7,4 %	7,4 %	7,7 %	7,0 %	8 %
Stockholms stifts stiftelse för behövande	8,3 %	7,8 %	7,9 %	5,7 %	6,6 %	7 %
Soopska stiftelsen	7,9 %	7,5 %	7,3 %	5,9 %	6,5 %	7 %
Fredrik Thalins stiftelse	8,9 %	8,5 %	8,2 %	8,3 %	7,4 %	8 %
Elin och Ale Sahlins stiftelse	8,6 %	8,2 %	8,0 %	8,1 %	7,2 %	8 %
Hulda Björklunds stiftelse	1,8 %	3,2 %	3,1 %	3,2 %	2,9 %	3 %
Lorentz stiftelse för Runö kyrka i Estland						0 %
Stiftelsen Gustaf Vasagården	3,7 %	3,6 %	4,0 %	3,5 %	3,5 %	4 %
Stiftelsen Gösta och Aino Höks Stipendiefond	3,2 %	2,7 %	4,9 %	3,5 %	12,2 %	5 %
Stiftelsen Biskop Helge Ljungbergs Stipendiefond	0,0 %	0,3 %	2,1 %	1,9 %	0,0 %	1 %
Stiftelsen för Teologisk utbildning och forskning	3,3 %	3,6 %	2,7 %	2,7 %	1,0 %	3 %
Genomsnitt	5,6 %	5,6 %	5,7 %	5,0 %	5,5 %	5 %

För samtliga stiftelser har förvaltningsavtal upprättats med Kammarkollegiets fondbyrå som placerar medlen i Kammarkollegiets aktie- och räntekonsortium.

Förslag till behandling av årets resultat

Årets resultat är ett överskott på 32,8 Mkr (föregående år 8,3 Mkr). Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige att årets överskott överförs till balanserat resultat.

Resultaträkning

	tkr	Not	2016	2015
		1, 2, 3		
Verksamhetens intäkter				
Kyrkoavgift			71 315	83 982
Erhållen inomkyrklig utjämning		4	36 041	34 341
Erhållna gåvor		5	4	16
Erhållna bidrag		6	6 019	5 691
Nettoomsättning		7, 9	44 026	7 866
Övriga verksamhetsintäkter		8	4 295	3 961
Summa verksamhetens intäkter			161 700	135 858
Verksamhetens kostnader				
Lämnad inomkyrklig utjämning		4	-30 483	-33 918
Övriga externa kostnader		9, 10, 11	-39 078	-42 855
Personalkostnader		12	-68 041	-63 473
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		17, 19	-567	-604
Summa verksamhetens kostnader			-138 168	-140 850
Verksamhetens resultat			23 531	-4 993
Resultat från finansiella investeringar		13		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar			9 158	13 060
Övriga ränteutgifter och liknande intäkter			176	488
Räntekostnader och liknande kostnader			-2	-4
Summa resultat från finansiella investeringar			9 333	13 545
Resultat efter finansiella poster			32 864	8 552
Bokslutsdispositioner		14	0	-158
Skatt på näringsverksamhet		15	-113	-102
ÅRETS RESULTAT			32 751	8 292

Balansräkning

	tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
		1, 2, 3		
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar		16		
Materiella anläggningstillgångar				
Byggnader och mark		17, 18	0	14 914
Inventarier, verktyg och installationer		19	313	481
			313	15 395
Finansiella anläggningstillgångar				
Långfristiga värdepappersinnehav		13, 20	253 534	217 895
			253 534	217 895
Summa anläggningstillgångar			253 847	233 289
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar			1 745	2 395
Fordringar hos närstående			1 160	1 160
Skattefordran			1 093	1 133
Övriga fordringar			4 100	2 272
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		21	8 253	10 180
Summa kortfristiga fordringar			16 351	17 140
Kassa och bank		22	33 874	19 957
Summa omsättningstillgångar			50 225	37 098
SUMMA TILLGÅNGAR			304 071	270 387
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital				
Balanserat resultat			244 136	235 844
Årets resultat			32 751	8 292
Summa eget kapital			276 887	244 136
Obeskattade reserver		23	286	286
Avsättningar		24	1 528	828
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder			3 886	3 982
Övriga skulder			8 170	5 850
Villkorade bidrag		25, 26	1 425	611
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		27	11 889	14 694
Summa kortfristiga skulder			25 371	25 138
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER			304 071	270 387

Eget kapital

Förändring av eget kapital	FRITT EGET KAPITAL		SUMMA Eget kapital
	Balanserat resultat	Årets resultat	
Eget kapital 2015-12-31	235 844	8 292	244 136
Omföring av föregående års resultat	8 292	-8 292	0
Årets resultat		32 751	32 751
Utgående balans 2016-12-31	244 136	32 751	276 887

Kassaflödesanalys

	tkr	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		32 864	8 552
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Av- och nedskrivningar		567	603
Ökning / minskning av avsättningar		700	-528
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar		-41 034	-9 316
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet		-3 499	0
		-10 402	-688
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet		-71	1 043
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-10 473	355
<i>Kassaflöde från förändring av rörelsekapital</i>			
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		749	948
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		233	3 606
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital		982	4 554
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-9 491	4 909
Investeringsverksamheten			
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		54 790	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-122 839	-84 579
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		91 457	51 736
Kassaflöde från investeringsverksamheten		23 408	-32 843
Årets kassaflöde		13 917	-27 934
Likvida medel vid årets början		19 957	47 891
Likvida medel vid årets slut		33 874	19 957
		2016	2015
Specifikation av likvida medel vid årets slut			
Kassa och bank		33 874	19 957
Belopp vid årets slut		33 874	19 957

Noter

NOT 1 – Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftets årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagens (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

BELOPP

Samtliga belopp är angivna i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

INTÄKTSREDOVISNING

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget kan erhållas dels via utbetalning från nationella nivån, dels i form av så kallad särskild utjämningsavgift från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att, av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de har mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

LÄMNAD INOMKYRKLIG UTJÄMNING OCH LÄMNAD ÖVRIGA BIDRAG

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningssystemet som beskrivs under Erhållen inomkyrklig utjämning ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som ansvarsförbindelse.

LEASING

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, d.v.s. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagare har avtalat att leasa en tillgång.

INKOMSTSKATT

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 procent används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiftet är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 procent av prisbasbeloppet (22 250 kr 2015) har utifrån väsentlighetbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiella anläggningstillgångar reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnadskomponenter		
• Atlas 6 – Grund	100 år	(1 %)
• Atlas 6 – stomme	50 år	(2 %)
• Atlas 6 – fasadbeklädnad, tak, ventilation, elinstallation	10 år	(10 %)
• Atlas 6 – stammar vatten	20 år	(5 %)
• Atlas 6 – stammar avlopp, inredning lägenheter	5 år	(20 %)
• Atlas 6 – skollokal/gård/terrass, ombyggnad 2013	10 år	(10 %)
• Hyreshus	33 år	(3 %)
• Ekonomibyggnader	33 år	(3 %)
• Specialbeställda och designade möbler	25 år	(4 %)
• Byggnads- och markinventarier	15 år	(6,7 %)
• Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 år	(20 %)
• Data- och teleutrustning	3 år	(33,3 %)
• Inventarier, maskiner, möbler och verktyg	5 år	(20 %)
• Prästkläder	3 år	(33,3 %)
• Mark	Avskrivs ej	
• Konst	Avskrivs ej	

NEDSKRIVNINGAR AV MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3 kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37 där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivning beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörs-skulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sätt alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelse har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav

Stiftet har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten andra långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att, vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov, realiserade förluster avräknas mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten, periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

AVSÄTTNINGAR

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

ANSVARSFÖRBINDELSER

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns:

- En befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller
- När det finns en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.
- Som ansvarsförbindelse redovisas även beslutade bidrag som finansieras med kommande års intäkter i not 30. Bidragen kostnadsförs och skuldförs samma år som utbetalning sker och tillika samma år som bidragen intäktsförs hos mottagande organisation.

SKATTEPLIKTIG NÄRINGSVERKSAMHET

Stiftet bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

OMRÄKNING AV UTLÄNDSK VALUTA

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs, vilket är växelkursen på balansdagen.

NOT 2 – Uppskattningar och bedömningar

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 36,3 tkr (2015) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är den totala premiekostnaden för inkomståret 2015 inte känd varför den uppskattade förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en avsättning utifrån en schablonberäkning. Se även not 25 Avsättningar.

NOT 3 – Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen

Stiftsstyrelsen beslutar årligen om bidrag och stöd till olika verksamheter bedrivna av församlingar, föreningar, organisationer och individer inom stiftet. För vissa av verksamheterna bedrivna inom, t.ex. sjukhuskyrkor, kriminalvård, domkyrkoförsamlingen, med ett återkommande behov, tecknas avtal, oftast på ett till tre år, för att åstadkomma kontinuitet i verksamheterna. Stiftsstyrelsen fattar även beslut årligen om en ram för Kyrkobyggnadsbidrag. Bidragen betalas sedan ut under de två (eventuellt tre) efterföljande år till församlingar som bevisligen utfört arbetet bidragen beviljades för efter intygande av revisor.

Omfattningen av dessa framtida avtalsmässiga förpliktelser för stiftets del framgår i not 30, Eventualförpliktelse.

NOT 4 – Erhållen och lämnad inomkyrklig utjämning	2016	2015
Erhållen inomkyrklig utjämning		
Stiftsbidrag	1 870	7 080
Särskild utjämningsavgift från prästlönetillgångar	31 886	26 251
Lönebidrag (lettisk präst, religionsdialog, migration och flyktingfrågor)	2 285	1 010
Summa	36 041	34 341
Lämnad inomkyrklig utjämning		
Verksamhetsbidrag – sjukhuspräster	6 162	6 162
Verksamhetsbidrag – fängelse/häktespräster	1 850	1 850
Verksamhetsbidrag – svensk/finsk	395	1 054
Verksamhetsbidrag – studentprästbidrag	1 600	2 234
Verksamhetsbidrag – övriga verksamheter	3 428	7 023
Domkyrkoförsamlingen	4 364	4 200
Organisationsbidrag	3 444	3 804
Projektbidrag	1 335	1 490
Prostpastoratersättning	760	806
Kontraktprostarvode	1 098	1 161
Kyrkobyggnadsbidrag	3 000	2 181
Internationell diakoni	800	840
Övriga bidrag till församlingar och närstående organisationer	1 844	910
Bidrag till enskilda	403	203
Summa	30 483	33 918

Inom Svenska kyrkan finns ett ekonomiskt utjämningsystem där medel omfördelas med syfte att bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämnningen.

NOT 5 – Erhållna gåvor	2016	2015
Gåvor redovisade i resultaträkningen		
Stiftskollekter till egen verksamhet	4	16
Summa	4	16

NOT 6 – Erhållna bidrag	2016	2015
Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen		
Erhållen Dela Tro Dela Liv bidrag	645	1 010
Erhållen riktat församlingsbidrag (bland annat samverkan, kommunikation och fastighetsprojekt)	4 661	4 463
Erhållna statliga bidrag	660	0
Arbetsmarknadsbidrag	0	218
Övriga bidrag	53	0
Summa	6 019	5 691

Vidareförmedlade bidrag avser inkomna bidrag till annan juridisk person och redovisas som skuld i balansräkningen.

NOT 7 – Nettoomsättning	2016	2015
Servicebyrå	259	0
Kursavgifter	1 615	2 569
Uthyrd personal, varav till prästlönetillgångarna 2 070 tkr (2 442 tkr)	3 891	3 723
Hysesintäkter Atlas 6	1 416	1 542
Försäld näringsfastighet, Atlas 6 *	36 776	0
Övrig varuförsäljning	68	32
Summa	44 026	7 866

* Jämförelsestörande poster

NOT 8 – Övriga verksamhetsintäkter	2016	2015
Övriga rörelseintäkter	4 295	3 961
Summa	4 295	3 961

NOT 9 – Operationella leasingavtal		
Not avseende uppgifter som leasetagare	2016	2015
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	8 095	7 037
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	12 353	18 346
Förfaller till betalning senare än fem år	410	410
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	7 415	7 098

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Avtalet om hyra av lokalerna för stiftskansli löper på tre år med möjlighet till förlängning. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte. Inventarier leasas på ett och tre år med möjlighet till utköp.

Not avseende uppgifter som leasegivare	2016	2015
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	0	1 542
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	0	3 084
Förfaller till betalning senare än fem år	0	0
Under perioden erhållna leasingavgifter	1 416	1 542

* Stiftet sålde fastigheten Atlas 6 2016-12-01

Not 10 – Övriga externa kostnader, inklusive arvoden och kostnadsersättningar till revisorer	2016	2015
Lokalkostnader	7 140	6 654
Hyra tillfälliga lokaler	1 054	1 780
Fastighetskostnader	651	664
Hyra av anläggningstillgångar	803	442
Förbrukningsinventarier/material	1 020	1 608
Reparation och underhåll	149	94
Frakter och transporter	66	47
Resekostnader förtroendevalda och personal	2 877	3 176
Reklam och PR	3 257	4 261
Övriga verksamhetskostnader	1 353	1 366
Kontorsmateriel och trycksaker	385	405
Tele och post	1 461	1 662
Försäkringar/övriga riskkostnader	67	155
Revisorer (se även Not 12 nedan)	267	317
Övriga externa tjänster	12 584	15 376
Övriga externa kostnader	5 945	4 848
Summa	39 078	42 855

NOT 11 – Arvode och kostnadsersättning till revisorer	2016	2015
Kvalificerade revisorer		
<i>Ernst & Young AB</i>		
Revisionsuppdrag	267	288
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	29
Summa ersättning till kvalificerade revisorer	267	317
<i>Övriga valda revisorer</i>		
Revisionsuppdrag	20	20
Summa	287	337

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

NOT 12 – Personal	2016	2015
Medelantalet anställda		
Kvinnor	62	57
Män	25	25
Totalt	87	82

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp, 22 150 kr (22 250 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Under året har personal motsvarande 2 tjänster (2,5) hyrts ut till Prästlönetillgångar i Stockholms stift.

Under året har personal motsvarande 2,5 tjänster (2,5) lånats ut till Domkyrkoförsamlingens verksamhet

Fördelning av Medelantalet anställda	Kansliet	Domkyrko	Pastorsadjunkter	2016
Kvinnor	50,9	2,0	9,0	61,9
Män	22,9	0,5	2,1	25,5
Totalt	73,8	2,5	11,1	87,4

Könsfördelning i stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare	2016 Antal på balansdagen			2015 Antal på balansdagen		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Ledamöter och ersättare i stiftsstyrelsen	12	14	26	12	14	26
Ledande befattningshavare	2	1	3	2	1	3

NOT 12 – Forts.

Löner, arvoden och andra ersättningar	2016	2015
Ledamöter i stiftsstyrelse samt biskop *	1 678	1 587
Anställda	40 849	38 088
Summa	42 527	39 675

* Arvoden till förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse med flera organ, redovisas i resultaträkningen på raden personalkostnader.

I uppgiften om löner och arvoden ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp, 22 150 kr (22 250 kr). Stiftet har betalat ut sådan ersättning med totalt 1 973 tkr (1 973 tkr), vilket inte har tagits med i uppgiften om löner och andra ersättningar. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Löner, arvoden och andra ersättningar överstigande ett halvt prisbasbelopp	2016	2015
arvodister, ledamöter och praktikanter med flera	1 664	1 261

Löner, arvoden och andra ersättningar understigande ett halvt prisbasbelopp	2016	2015
arvodister, ledamöter och praktikanter med flera	1 852	1 973

Ersättning till stiftsstyrelsens ordförande	2016	2015
Till ordföranden i stiftsstyrelsen tillika stiftets biskop har lön och andra ersättningar utgått med	1 174	1 093

Ingen ersättning i form av arvode har utgått utan Biskopen har erhållit sin lön, vilken är lika för alla tretton biskopar, samt bostadsförmån för biskopsvåningen.

Pensionskostnader och andra sociala avgifter *	2016	2015
Pensionskostnader, ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop	314	320
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	3 123	2 196
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	15 026	13 860
Summa	18 463	16 376

* 2016 års pensionskostnader för anställda är lägre än normalt på grund av återbetalning av 658 tkr från FORA AB avseende tidigare debiterade premier under 2005 och 2006.

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Av totala löner, andra ersättningar, pensionskostnader och andra sociala avgifter, ingår personalkostnader för att förvalta stiftets prästlönetillgångar med 2 040 tkr (2 442 tkr). Dessa kostnader har debiterats prästlönetillgångarna och finns redovisade under övriga verksamhetsintäkter.

Övriga personalkostnader	2016	2015
Kostnadsersättningar	438	773
Ämbetsdräkter	225	144
Utbildning	1 099	1 697
Företagshälsövård	801	648
Personalrepresentation	109	221
Personalrekrytering	498	448
Övriga personalkostnader	365	257
Summa	3 535	4 188

Summa personalkostnader	2016	2015
	68 041	63 473

NOT 13 – Resultat från finansiella investeringar	2016	2015
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Utdelning Berling Media AB, Kyrkans Försäkring, med flera	9	4
Utdelning aktier, obligationer	2 444	1 976
Räntor	2 447	1 764
Realisationsvinst/-förlust vid försäljning av värdepapper	4 258	9 317
Summa finansiella intäkter	9 158	13 060
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	176	488
Summa övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	176	488
Räntekostnader och liknande resultatposter		
Räntor	-2	-4
Summa räntekostnader och liknande resultatposter	-2	-4
Resultat från finansiella investeringar	9 333	13 545
NOT 14 – Bokslutsdispositioner	2016	2015
Periodiseringsfond	0	-158
Summa bokslutsdispositioner	0	-158
NOT 15 – Skatt på näringsverksamhet	2016	2015
Aktuell skatt	0	-102
Skatt på grund av ändrad taxering	-113	0
Skatt på årets resultat	-113	-102
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	-2 432	475
Grundavdrag	-15	-15
Beskattningsbar inkomst	0	460
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (22 %)	0	-101
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig näringsverksamhet	-113	0
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	0	-1
Redovisad skattekostnad	-113	-102
NOT 16 – Anläggningstillgångar som inte får redovisas i balansräkningen		
Stiftet innehar kulturhistoriskt värdefulla inventarier. Tillgångarna finns upptecknade i särskild förteckning. Det går inte att koppla tillgångarna till mätbara ekonomiska fördelar i framtiden och postens anskaffningsvärde eller värde kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.		
NOT 17 – Byggnader och mark	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	18 014	18 014
Försäljningar och utrangeringar	-18 014	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	18 014
Ingående avskrivningar	3 099	2 664
Årets avskrivningar	399	436
Försäljningar och utrangeringar	-3 499	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	3 099
Utgående redovisat värde	0	14 914
NOT 18 – Förvaltningsfastigheter	2016	2015
Redovisat värde	0	14 914
Verkligt värde	0	36 000

Stiftet sålde fastigheten Atlas 6, i Gamla stan, 2016-12-01 för 52 Mkr.

NOT 19 – Inventarier, verktyg och installationer	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde *	7 974	12 039
Försäljningar och utrangeringar	0	-4 065
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 974	7 974
Netto anskaffningsvärde	7 974	7 974
Ingående avskrivningar	7 493	11 391
Försäljningar och utrangeringar	0	-4 065
Årets avskrivningar	168	168
Utgående ackumulerade avskrivningar	7 661	7 493
Utgående redovisat värde	313	481

* Konst ingår med 218 tkr men ingen avskrivning görs.

Inventarieförteckning finns. Egendomsförsäkring är tecknad med Länsförsäkringar. Särskild försäkring finns för biskopskors.

Not 20 – Värdepappersinnehav	Antal	Kr/st.	Nominellt värde	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde 2016
Långfristiga värdepappersinnehav						
Berling Media AK A (f d Verbum)	1 878	13	25	-	-	-
Boo Elverk	60	85	5	-	-	-
Kyrkans Försäkrings AB	100	100	10	10	10	10
Kyrkvinden Kooperativ ek för	25	5 000	125	125	125	125
Noterade aktier svenska bolag och aktiefonder				75 675	75 675	106 272
Noterade aktier utländska bolag och fonder				68 413	68 413	99 166
Räntebärande värdepapper och fonder				67 791	67 791	68 314
Alternativa placeringar				14 484	14 484	14 844
Likvida medel hos förvaltare				27 036	27 036	27 036
Summa långfristiga värdepappers innehav				253 534	253 534	315 767
SUMMA VÄRDEPAPERSINNEHAV				253 534	253 534	315 767

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2016	2015
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	217 895	175 736
Investeringar	122 839	64 042
Försäljningar	-81 784	-42 420
Förändring likvida medel hos förvaltare	-5 415	20 537
Utgående bokfört värde	253 534	217 895
Förändring av kortfristiga värdepappersinnehav	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	0	30 014
Försäljningar	0	-30 443
Ränta	0	429
Utgående bokfört värde	0	0

NOT 21 – Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2016	2015
Förutbetalda hyror	1 774	1 442
Förutbetalda leasingavgifter	34	0
Förutbetalda försäkringsavgifter	66	66
Upplupna inkomsträntor	149	60
Övriga förutbetalda kostnader	233	25
Övriga upplupna intäkter (bland annat projektbidragsintäkter)	5 995	8 587
Summa	8 253	10 180

NOT 22 – Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank 33 874 tkr utgör 33 842 tkr behållning på det så kallade Kyrkkontot (föregående år 19 957 och 19 953 tkr). Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

NOT 23 – Obeskattade reserver	2016	2015
Periodiseringsfond 2014	127	127
Periodiseringsfond 2015	158	158
	286	286

NOT 24 – Avsättningar	2016	2015
Förmånsbestämd ålderspension	1 528	828

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 37,1 tkr (2016) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är den totala premiekostnaden för inkomståret 2016 inte känd varför uppskattad beräknad förmånsbestämd ålderspension redovisas som en avsättning.

NOT 25 – Vidareförmedlade bidrag	2016	2015
Ingående skuld	611	643
Under året mottagna bidrag	3 294	154
Under året förmedlade bidrag	-2 480	-186
Utgående skuld	1 425	611

Not 26 – Villkorade bidrag	2016	2015
Villkorade bidrag – bidrag och offentliga bidrag redovisade i balansräkningen		
Ingående balans	611	643
Erhållit under året	3 294	154
Anspråktaget under året	-2 480	-186
Summa utgående balans	1 425	611

Specifikation av utgående balans	2016	2015
Stockholms stifts ungdomsledarstipendium	362	386
Ungdomsverksamhet	183	157
Projekt Vi delar nu – DTDL	500	0
Flyktingmedel	63	0
Teckenspråk	266	20
Lettiska kvinnor	51	51
Övriga kollektmedel	1	-3
Summa	1 425	611

NOT 27 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2016	2015
Upplupna löner	599	46
Upplupen övertidsersättning	579	575
Upplupna semesterlöner	3 491	3 026
Upplupna sociala avgifter skuld semester, övertid	1 467	1 137
Förutbetalda hyresinkomster (Atlas 6)	0	427
Upplupna kostnader (Atlas 6)	0	48
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 753	9 435
Summa	11 889	14 694

NOT 28 – Väsentliga händelse efter räkenskapsårets utgång
Stiftsstyrelsen förbereder för att, under våren 2017, kunna påbörja implementeringen av utredningen Gemensamt ansvar och konsekvenser av beslutet, liksom att utreda tänkbara servicefunktioner inom fastighetsförvaltning. Stiftsvisionen (SIV) kommer fastställas under våren 2017.

NOT 29 – Eventualförpliktelser

Stiftsstyrelsen har tecknat ett- till treåriga avtal om årliga utbetalningar av bidrag eller, beviljat genom beslut, kommande medelsutbetalningar till bl.a. församlingar, organisationer, föreningar, m.fl., enligt specifikation nedan. Verksamheten inkluderar bl.a. arbete som utförs inom sjukhuskyrkan, kriminalvård, domkyrkoförsamling, m.fl., samt med hjälp av kyrkobyggnadsbidrag.

Eventualförpliktelser	2016	2015
Verksamhetsbidrag	20 895	36 717
Organisationsbidrag	2 854	4 918
Projektbidrag	1 240	2 678
Kyrkobyggnadsbidrag	3 000	3 000
Prostpastoratersättning	1 674	2 418
Kontraktprostarvode	2 609	3 821
Summa	32 272	53 552

Stockholms stift

Org.nr. 252010-0138

Stiftsstyrelsen

Stiftsstyrelsen har vid dagens sammanträde den 29 mars 2017 beslutat överlämna årsredovisningen till stiftsfullmäktige samt föreslå stiftsfullmäktige fastställa årsredovisningen för 2016.

Stockholm 2017-03-29

Eva Brunne
Biskop

Jan Olov Sundström
1:e vice ordförande

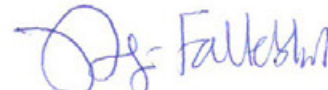
Irène Pierazzi
2:e vice ordförande

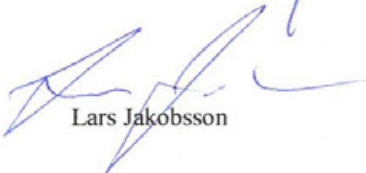
Inger Olsson Blomberg

Klas Weidstam

Björn Falkeblad

Lars Jakobsson

Roland Johansson

Georg Lagerberg

Jan Forsell

Daniel Larson

Linnea Jensdotter

Ylva Wahlström

Vår revisionsberättelse har avgivits den 7 april 2017

Göran Dahlstrand

Lars-Olof Landin

Ernst & Young

Jonathan Bexelius
Auktoriserad revisör

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Stockholms Stift org.nr 252010-0138

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stockholms Stift för år 2016.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Stockholms Stifts finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftsfullmäktige avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att stiftet inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning av stiftet.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltningen av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

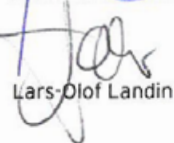
Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisors bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 7 april 2017

Jonathan Bexelius
Auktoriserad revisor

Göran Dahlstrand

Lars-Olof Landin

ÅRSREDOVISNING
PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR
I STOCKHOLMS STIFT

2016

Innehåll

ÅRSREDOVISNING PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR I STOCKHOLMS STIFT 2016

Förvaltningsberättelse	33
Väsentliga händelser under 2016	34
Kapitalförvaltningen	39
Förslag till vinstdisposition och utdelning	43
Flerårsöversikt	44
Resultaträkning	45
Balansräkning	46
Eget kapital	47
Kassaflödesanalys	48
Noter	49
Stiftstyrelsens underskrift	55
Revisionsberättelse	56
Fastighetsförteckning	58

Årsredovisning 2016

Stiftsstyrelsen avger härmed årsredovisning för prästlönetillgångar i Stockholms stift (802408-9818) för år 2016.

Förvaltningsberättelse

BAKGRUND

De av Svenska kyrkan förvaltade prästlönetillgångarna har sitt ursprung i fastigheter som donerades till kyrkan för att avkastningen skulle användas till att avlöna församlingarnas präster. Numera går hälften av avkastningen till det inomkyrkliga utjämningsystemet och den andra hälften direkt till de församlingar som ursprungligen fick donationen.

Det stora flertalet av fastigheterna i prästlönetillgångarna härstammar från medeltiden. När prästlönefastigheter säljs övergår de till en annan form av prästlönetillgång: prästlönefonder. Detta tillgångsslag är således medel från försäljning av prästlönefastigheter. Prästlönetillgångar är med andra ord antingen prästlönefastigheter eller prästlönefonder.

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande stiftsliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen kyrka-stat år 2000 har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas som självständiga rättssubjekt. Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska ägas av dessa rättssubjekt.

Likaså har i lag klarlagts att prästlönetillgångar ska förvaltas av Svenska kyrkan med ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen ska beaktas i skälig omfattning.

Svenska kyrkan har i kyrkoordningen delegerat sitt förvaltaruppdrag till stiftet. Sedan 1 januari 2010 har stiftsstyrelsen i Stockholms stift uppdraget från stiftsfullmäktige att ta hand om den ekonomiska förvaltningen och att förvalta stiftets prästlönetillgångar.

Prästlönetillgångar är till sin karaktär snarlika avkastningsstiftelser. Stiftelselagen är dock inte tillämplig. Att endast avkastningen får användas för ändamålet ska garantera att den förmögenhet prästlönetillgångarna utgör inte äventyras. Kapitalvärdeskyddet för prästlönefonden kommer till uttryck i kyrkoordningens krav på årlig värdesäkring och prästlönefastighetskapitalet är i sig värdesäkrat utifrån antagandet att fastighetspriserna över tid följer den allmänna kostnadsutvecklingen.

GEMENSAM BOKFÖRING FÖR PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR

Prästlönetillgångarna består av flera tusen självständiga rättssubjekt (varje donation är ett eget subjekt) spridda över hela Sverige. Bokföringsskyldighet i lag följer som regel den enskilda juridiska personen. För att kunna hantera bokföringsskyldigheten för prästlönetillgångarna finns i 4 kap. 5 § bokföringslagen (1999:1078) en bestämmelse som säger att prästlönetillgångar får ha gemensam bokföring, om de förvaltas tillsammans.

SKATTSKYLDIGHET FÖR PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR

Förvaltningen av prästlönetillgångarna var enligt lag (1999:290) om skattefrihet för prästlönetillgångar vid 2001–2010 års taxeringar frikallad från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet. Från och med räkenskapsår 2010 och taxeringsår 2011 blev verksamheten skattskyldig. Under hösten 2013 antog riksdagen reformerade inkomstskatteregler för den ideella sektorn. Enhetliga bestämmelser om allmännyttiga ändamål gäller från och med 2014 för stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund.

Allmännyttigt ändamål omfattar numera även religiös verksamhet. De nya reglerna påverkar gynnsamt prästlönetillgångarnas skattesituation från och med inkomståret 2014. Det innebär att prästlönetillgångarna inte längre är skattskyldiga för kapitalinkomster. Förluster är i enlighet med detta inte heller längre avdragsgilla. I slutet av 2016 lämnade prästlönetillgångarna i samtliga stift in överklaganden av taxeringarna för åren 2010–2013. Nationell nivå samordnar processen och PwC är ombud.

Rättsläget kring hur regelverket för beskattning ska tillämpas för prästlönetillgångar får fortfarande betraktas som oklart. Svenska kyrkans dialog med Skatteverket är ännu inte avslutad. Vägledning hämtas från följande ställningstaganden av Skatteverket:

- Beskattning sker enligt skattereglerna för stiftelser.
- Prästlönetillgångarna jämföras med stiftelser i all skattelagstiftningen där inte annat anges.
- Tretton skattesubjekt, det vill säga de tretton stiftsvis förvaldade prästlönetillgångarna, anses var och en utgöra ett eget skattesubjekt.
- Anskaffningsvärden, avskrivningsunderlag och underlag för skogsavdrag är de marknadsvärden som fastställts 1 januari 2010.

Väsentliga händelser under 2016

FASTIGHETSFÖRVALTNING

I maj 2016 såldes skogs- och jordbruksfastigheten Lovö prästgård 1:1 i Ekerö kommun. Arrendatorerna utnyttjade sin lagstadgade rätt till förköp av arrendestället. Under året såldes även fastigheten Rydboholm 2:59 till Österåkers församling eftersom en del av fastigheten upptas av kyrkogård.

Under 2016 har arbetet med att ta fram en detaljplan för bostadsbebyggelse på en del av fastigheten Eriksberg 2:27 i Botkyrka kommun fortsatt. Första halvåret inriktade prästlönetillgångar sig på att få fram intresserade entreprenörer. Efter ett anbudsförfarande valdes två byggbolag ut som har ensamrätt att förhandla med prästlönetillgångar om förvärv av marken. Arbetet med detaljplanen fortsätter och förhoppningen är att den ska ställas ut för granskning och antas av kommunen under 2017.

I området Kristineberg vid Arningevägen i Vallentuna kommun ingår en del av fastigheten Vallentuna prästgård 1:1. Kommunen vill utveckla området för bostäder och service. Under 2016 gick de två första detaljplanerna, där marken ägs av kommunen respektive JM AB, ut på samråd. Arbetet stannade dock upp under hösten eftersom länsstyrelsen kräver en miljökonsekvensbeskrivning av dagvattenhanteringen i området.

I Solna, Hagalund, där prästlönetillgångar äger flera fastigheter som upplåts med tomträtt för kontors- och industriändamål har arbetet 2016 påverkats av planerna för den nya gula tunnelbanelinjen från Odenplan till Arenastaden och att en station ska byggas i Hagalundsområdet. Sverigeförhandlingen har ännu inte träffat överenskommelse med kommunerna och landstinget om finansieringen av tunnelbanelinjen och stationen i Hagalund. Tillsammans med fastighetsbolaget Humlegården, som i princip äger alla byggnaderna på tomträtterna, arbetar prästlönetillgångar med att ta fram en överenskommelse om överlåtelse av fastigheterna.

Täby kommun har initierat förhandlingar om prästlönetillgångars markinnehav i kommunen. Kommunen har bland annat tagit fram ett förslag till detaljplan för Täby IP med förslag om att dra en väg över prästlönetillgångars mark vilket prästlönetillgångar motsatt sig.

Förhandlingarna med Stockholms stad om överlåtelsen av fastigheten Älvsjö 1:2 har pågått under året. Överenskommelser av olika slag har träffats med grannar till fastigheten om upplåtelser av mark i gränsområdet mellan prästlönetillgångars fastighet och grannfastigheterna.

Jordbruksförvaltningen av prästlönefastigheter under 2016 omfattar fyra gårdsarrenden, varav två

upphört under året, 33 sidoarrenden, 29 upplåtelser av jakt, 4 fiskearrenden, 26 tomträtter och 44 övriga upplåtelser som anläggningsarrenden, bostadsarrenden, lägenhetsarrenden och hyresupplåtelser. Ett tiotal arrenden och andra upplåtelser och samtliga jaktavtal har omförhandlats under 2016

MILJÖN

Stiftsfullmäktige i Stockholms stift har beslutat om en övergripande miljöpolicy för verksamheten. Prästlönetillgångarna i Stockholms stift är sedan 2001 certifierade enligt FSC®. Förutom den generella naturhänsynen som tas i den dagliga skogsbruksverksamheten har 293 ha produktiv skogsmark avsatts med hänsyn till naturvård vilket motsvarar ca 9 procent.

Skogscertifieringen innebär att förvaltningen har ett långsiktigt perspektiv med syfte att bedriva ett ekonomiskt livskraftigt, miljöanpassat och socialt ansvarstagande skogsbruk. För att samordna arbetet med att upprätthålla certifieringen av svenska kyrkans prästlönetillgångar har den ideella föreningen Svenska kyrkans skogscertifiering (SKSC) bildats. Föreningens uppgift är att säkerställa medlemmarnas certifiering av respektive skogsbruk enligt FSC® (licensnummer SKSC: FSC-C014110) och PEFC™ (Programme for the Endorsement of Forest Certification) samt att erbjuda församlingsskogar PEFC™ certifiering. Som paraplyorganisation för gruppcertifikat enligt PEFC är föreningens ledningssystem certifierat i enlighet med ISO 14001, och arbetssätten inom ramen för detta tillämpas inom hela föreningen.

Tolv av Svenska kyrkans tretton stift är medlemmar i föreningen. Styrelsen väljs på föreningens årsstämma och består av representanter från medlemmarna. Föreningens övergripande verksamhet leds en verksamhetsledare, och hos varje medlem finns en certifieringsansvarig som ansvarar för arbetet med skogscertifiering lokalt.

SKOGEN

Skogen förvaltas av Häradskog i form av totalentreprenad.

Prästlönetillgångar i Stockholms stifts skogar sköts enligt kraven i miljömärkningen FSC®.

SKOGEN OCH SKOGSPOLITIK

Efter några år av pessimism var framtidstron tillbaka under 2016. Svensk skogsindustri rekordinvesterar och ytterligare beslut om nya investeringar har tagits, till exempel ska Billerud-Korsnäs investera nästan sex miljarder i en ny kartongmaskin på Gruvön, Södra skogsägarna miljardsatsar i Värö och snart är SCA:s investering på sju miljarder i Östrand också i full produktion.

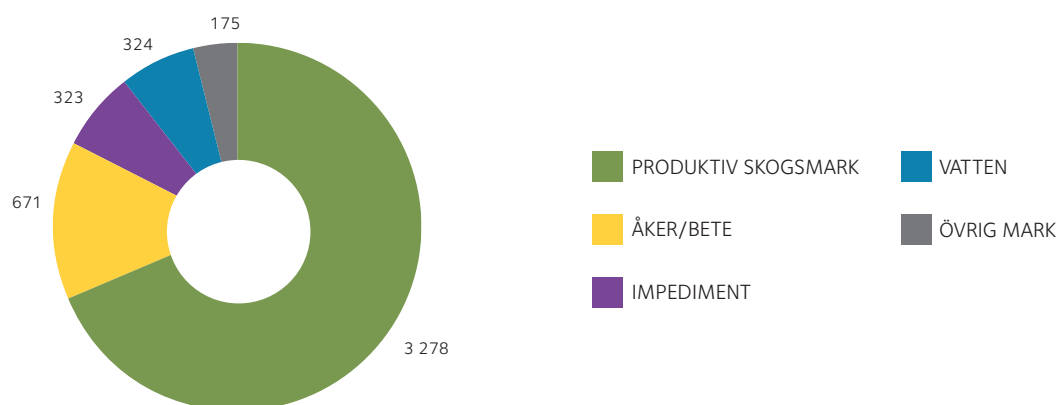
Förbrukningen av framförallt tidningspapper fortsätter att sjunka och det oavsett konjunktur. Pappersindustrin inklusive den svenska har varit mycket snabb på att anpassa sig till en ny verklighet. Globalt fortsätter fiberefterfrågan att öka för tillverkning av förpackningsmaterial och hygienpapper och till det används jungfrulig fiber. Trots allt är det en positiv grundton från den nordiska massa- och pappersindustrin. Tyvärr är det fortfarande en obalans på virkesmarknaden med visst överskott av massaved/fiber till massaindustrin. Överskottet av massaved har gjort att massavedspriset legat stilla i princip hela Sverige. Med de investeringar som nu görs blir det kanske, sett med skogsägarögon, ökad efterfrågan och högre råvarupriser inom något år.

Sågverken har generellt sett haft balans i sina timmerlager och listpriserna för timmer har legat ovanligt stilla de senaste åren. Den pågående omstruktureringen söder om HäradsKogs verksamhetsområde har tillsammans med vissa produktionsbegränsningar gjort att det under 2016 preliminärt sågades 17,8 miljoner m³. Trots att kronkursen är gynnsam för exportindustrin så har framförallt furusågverken svag lönsamhet. Konjunkturen har succesivt blivit ljusare och det tillsammans med att svenska sågverk snabbt expanderar på delvis nya marknader, som till exempel Kina, gör att efterfrågan på timmer troligtvis kommer att förbli hög.

Priserna på el och olja höjdes något i slutet av året, men ligger ändå kvar på en låg nivå, vilket tillsammans med billig import av sopor och rivningsvirke gör att priserna pressas både för GROT och energived.

ALLMÄN INFORMATION OM PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR I STOCKHOLMS STIFT

Prästlönetillgångar i Stockholms stift förvaltar totalt ca 4 780 ha och ägoslag var per 2016-12-31 enligt tabellen nedan.

En karta över prästlönetillgångar i Stockholm stifts skogsinnehav finns i slutet av redovisningen. Kartan visar också att markinnehaven är utspridda och att många skiften är relativt små.

Under 2016 gjordes en ny grön skogsbruksplan. Den levererades vid årsskiftet och är ännu inte analyserad i detalj. I den nya planen är fem procent av arealen NO-skog, skog som enligt planen ska

lämnas orörd, och fyra procent NS-skog, skog där man tar extra hänsyn och avstår från viss produktion vilket verkar mera rimligt för att förstärka ursprungligt syfte (t.ex. att i ett bestånd gynna eken).

Enligt den nya skogsbruksplanen är medelförrådet på prästlönetillgångars skogar 174 m³sk per ha att jämföra med medelvärdet för Södermanlands län som är 189 m³sk per ha, Stockholms län 190 och Uppsala län 176 m³sk per ha.

Prästlönetillgångars medelförråd på den så kallade PG-skogen är 172 m³sk per ha.

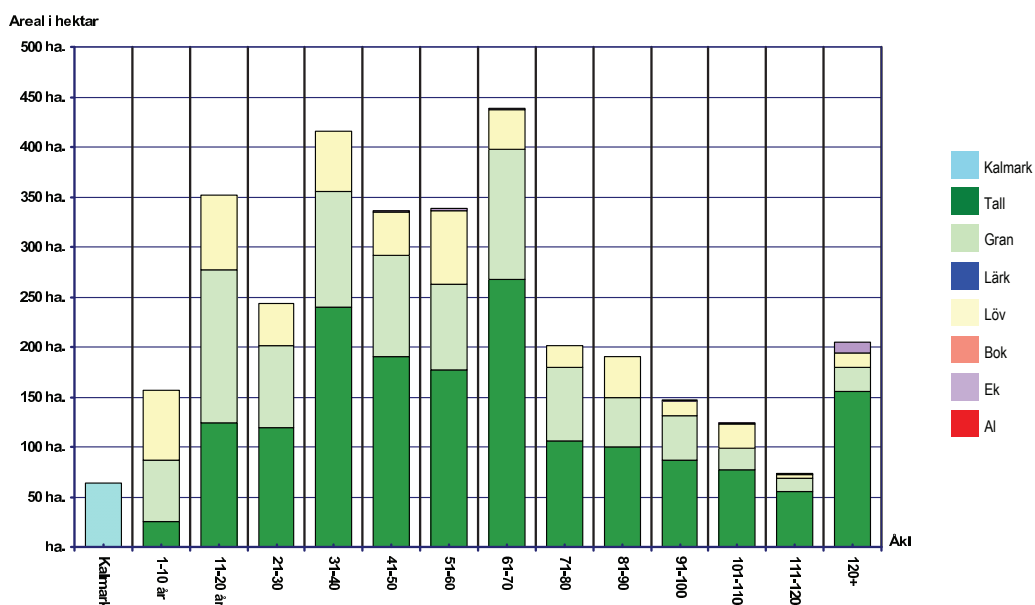
Prästlönetillgångars talldominerade skogsmark har betydligt lägre bonitet än medelvärdena i länet, vilket delvis förklarar det lägre virkesförrådet.

Enligt planen är tillväxten drygt 18.000 m³sk per år varav drygt 17.000 är i PG-bestånd.

Av total virkesvolym i skogarna är:

- 54 procent tall, 33 procent gran, 12 procent löv, 1 procent ädellöv

ÅLDERSKLASSFÖRDELNING AREAL

Prästlönetillgångar har relativt jämn åldersfördelning per 10-årsklass upp till och med 70 år. Skog över 70 år är klart underrepresenterat. Prästlönetillgångar beslutade därför 2010 att minska framförallt slutavverkningsvolymen för att bland annat på det sättet på lång sikt öka arealen äldre skog och få en jämnare åldersfördelning. Då beslutades också att öka intensiteten i röjningarna och underhåll av vägar, vilket präglat de senaste årens verksamhet. Besluten innebär att det årliga nettot drastiskt sjunker när man bara avverkar två tredjedelar av den årliga tillväxten och den volymen i första hand tas från kostnadskrävande, men kvalitetsdanande, gallringar.

VERKSAMHET UNDER 2016

Under 2016 har, i enlighet med tidigare beslut, avverkats betydligt lägre volym än den årliga tillväxten. Under 2016 har 72 procent av tillväxten på så kallad PG-skog avverkats varav 44 procent av den avverkade volymen kommer från gallringar.

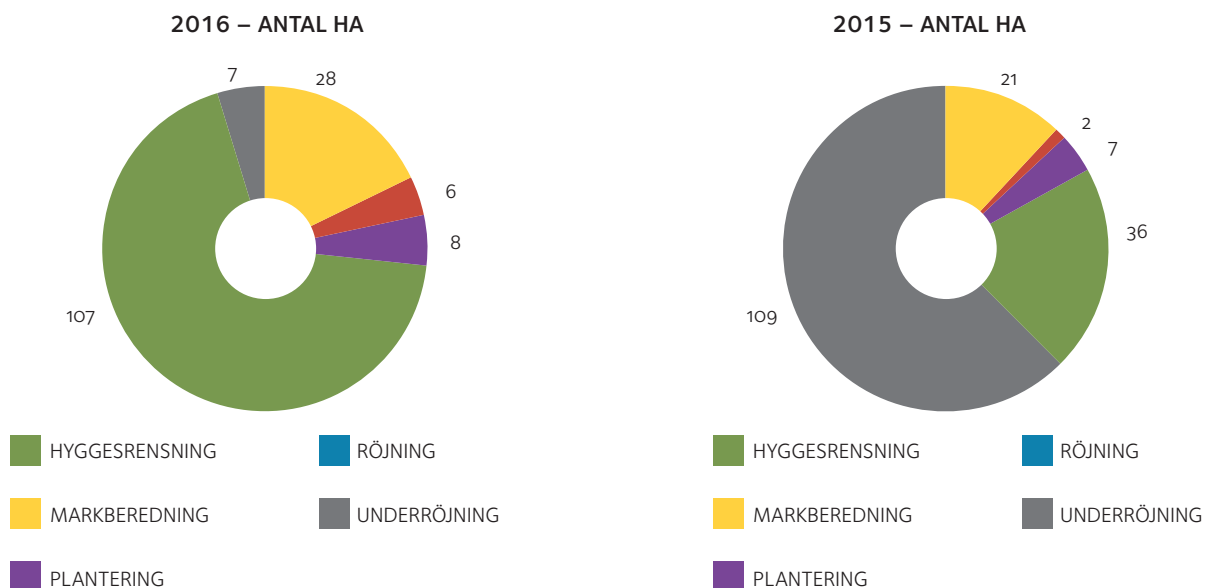
Under 2016 gallrades drygt tre procent av prästlönetillgångar skogsareal. Skogsvård har utförts i ovanligt stor omfattning. Vagnätet har också underhållits och rustats i ovanligt stor omfattning och en ny väg har byggts. Arbetet med att markera rågångar har fortsatt under 2016.

Under 2016 har något större volym avverkats än de senaste åren och den volymökningen är slutavverkning. Den höga gallringsandelen innebär att relativt stor andel av såld virkesvolym är massaved, vilket ger lägre bruttointäkt per såld kubik än timmer. Kostnaden för att gallra är också högre per kubik än vid slutavverkning. Det ekonomiska resultatet är bättre än vad det varit de senaste åren.

Avverkningarna för 2016 och 2015 fördelas enligt tabellen nedan:

	2016		2015	
	ha	m³sk	ha	m³sk
Slutavverkning	26	5 708	22	4 688
Gallring	99	5 940	99	5 663
Fröträdsavverkning	40	1 302	8	775
Övrig avverkning	0	7	0	299
Vindfällen	0	463	0	0
Summa	165	13 420	129	11 425

Följande skogsvårdande åtgärder har utförts under 2016 och 2015:

Under året såld volym (det vill säga levererad och inmätt):	2016	2015
Sågtimmer, tall	2507	1 509
Sågtimmer, gran	783	1 205
Klentimmer, tall	296	516
Klentimmer, gran	179	307
Vänerblock	0	128
Stamblock	7	0
Massaved, barr	3870	2 425
Massaved, gran	1012	1 444
Massaved, löv	535	687
Massaved, björk	77	246
Energived	340	312
Vedskog på rot	74	84
Övr rotförsäljning	7	0
LRK	1932	685
Total såld volym exkl. GROT, flis	13 540	11 304

(m³fub – kubikmeter fast mått under bark, m³sk – skogskubikmeter)

För prästlönetillgångar i Stockholms stift är utfallet 2016 följande:

	2016	2015
Virkesförsäljning	4,3 Mkr	3,4 mkr
Avverkad volym	13 540 m ³ sk	11 304 m ³ sk
Årlig tillväxt	19 875 m ³ sk	18 719 m ³ sk
Virkesförråd	572 499 m ³ sk	568 088 m ³ sk

Kapitalförvaltningen 2016

EKONOMISK UTVECKLING

De globala tillväxtförväntningarna justerades ned under inledningen av 2016. I USA var dock sysselsättningsökningen relativt god och kärninflationen steg till 2 %. Efter första räntehöjningen av centralbanken i december 2015 var marknadens förväntningar om fortsatta räntehöjningar väsentligt försiktigare än brukligt och i mars drog centralbanken ned antal troliga räntehöjningar under året vilket gav stimulans till aktiemarknaden. Den andra räntehöjningen kom i slutet av året.

ECB-chefen vidtog under våren en rad åtgärder för att stimulera den relativt svaga ekonomiska återhämtningen i Europa. Sverige och Spanien visade hög tillväxttakt. I motsats till USA var det övervägande rapportbesvikelser för bolagen på den svenska börsen under inledningen av året. Migrationsfrågan var fortsatt i fokus under inledningen av året med tydlig risk för ökad splittring i EU.

Den mycket höga BNP-tillväxten i Sverige, 4,1 procent under 2015, delvis som en följd av migrationen, var fortsatt i topp under 2016 i OECD och stämningsläget i näringslivet var relativt gott. Dock pekade flera indikatorer mot en försvagning. I Kina fortsatte kapitalutflödet och påminde om misstron i Ryssland med åtföljande utflöden av kapital. Den kinesiska valutan stärktes mot USD fram till slutet av april för att därefter försvagas i samband med generellt stark USD på oro inför valet om Brexit. När förespråkarna för Brexit vann försvagades pundet kraftigt och tillväxtförväntningar skruvades ned för Europa.

Kina genomförde under våren kraftig penningpolitisk stimulans och sannolikheten ökade att landet skulle nå sina tillväxtmål. Mycket av ökningen av utlåningen går dock till mindre produktiva investeringar och de långsiktiga effekterna av mycket hög skuldsättning är oroväckande. Den japanska exportindustrin och aktiemarknaden led av att dollarn stärktes kraftigt under första halvåret.

MARKNADSUTVECKLING

Året inleddes med kraftigt fallande börser och tillväxtoro med främst Kina och oljepris i fokus. Den svenska aktiemarknaden sjönk med ca 14 procent till andra veckan i februari. Även den långa räntan sjönk kraftigt under samma period. Den svenska aktiemarknaden rekylerade därefter upp fram till slutet av april och tog nästan igen hela nedgången innan förnyad oro i samband med Brexit-valet åter drog ned svenska och europeiska aktiemarknader fram till halvårsskiftet.

En av förklaringarna till det snabba fallet i aktiemarknader under inledningen av året var att oljeländer befarades dumpa aktier för att täcka budgetunderskott. Oljepriset fortsatte sin fallande trend och föll till en bottennivå under januari men steg till det dubbla i slutet av året. Även industrimetallpriser bottnade under våren. Guld- och silverpriset steg kraftigt på grund av ökad oro under första halvåret, men tappade en stor del av uppgången under andra halvåret.

Reaktionen på Brexit-valet blev att aktiemarknaderna reagerade med det största fallet på 26 år under en enskild dag samtidigt som de långa räntorna sjönk mycket kraftigt. Den svenska 10-åriga statsobligationen föll med omkring 30 räntepunkter ned till 0,27 procent i juni och därefter till ca 0,15 procent i juli. Vid halvårsskiftet hade flera europeiska länder inklusive Sverige en negativ avkastning på sina femåriga statsobligationer. Efter den kraftiga initiala reaktionen återhämtade europeiska aktiemarknader en stor del av fallet i juli. Den mer bestående effekten är en kraftig försvagning av pundet med över 10 procent.

Räntehöjningen och presidentvalet i USA präglade marknaderna under slutet av 2016. Den långa räntan i USA steg inledningsvis direkt efter beskedet om räntehöjning men föll därefter tillbaka under slutet av december. Den tioåriga svenska statsobligationen steg initialt på räntehöjningen i USA men sjönk sedan tillbaka mot drygt 0,5 procent.

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNAS PORTFÖLJ 2016

Den 10 februari 2016 beslutade stiftsstyrelsen på egendomsutskottets förslag att säga upp kapitalförvaltaren DNB Asset Management AB och fördela de förvaltade medlen på de två övriga förvaltarna, Lancelot Asset Management AB och Cliens Kapitalförvaltning AB.

Under 2016 steg hela portföljen med ca 5 procent jämfört med index 9 procent. Världens börser steg kraftigt, framförallt i slutet av året, då cykliska aktier fick ett rejält uppsving i och med presidentvalet i USA. En anledning till prästlönets tillgångars underavkastning är att kapitalförvaltarna har valt att ha en hög andel av tillgångarna i övriga Norden för att uppnå att hållbarhetskraven i placeringsreglementet följs. En annan orsak till den låga avkastningen är att man fokuserar på att äga aktier i bolag med stor långsiktig potential. Med få innehav i portföljen kan det innebära perioder av negativ avvikelse mot index, som dock vägs upp av en betydligt högre avkastning på sikt.

Bedömningen framåt är att det finns goda skäl till underliggande styrka i aktiemarknader i Norden och att trenden är positiv. Med tanke på den nu mycket låga räntenivån bedöms den framtida avkastningen från statsskuldsväxlar vara låg. 2017 blir ett spännande år, där åtgärder och uttalanden av den nya presidenten i USA samt den politiska utvecklingen i Europa sannolikt kommer vara i fokus.

Det totala marknadsvärdet på långfristiga värdepappersinnehav var vid bokslutsdagen 461 Mkr (483 Mkr) och har under året minskat med 5 procent (minskning 4 procent). Det bör noteras att återtag av medel från depåerna hos kapitalförvaltarna gjordes med 44 Mkr under 2016 för att täcka den högre utdelningen till församlingar och stiftet.

Prästlönefondens marknadsvärde uppgick till 398 Mkr (374 Mkr), en ökning med 6 procent (minskning 2 procent) och det bokförda värdet till 317 Mkr (299 Mkr). Portföljens bokförda värde uppgår till 367 Mkr (386 Mkr).

LIKVIDITET

Likvida medel inklusive kortfristiga placeringar uppgick per bokslutsdag till 8,9 Mkr (12,1 Mkr).

UTDELNING

Från årets resultat, som framgår av resultat- och balansräkningen, förväntas en utdelning för verksamhetsåret 2016 kunna ske med 300 kr/andel, totalt 10,3 Mkr samt 10,3 Mkr i särskild utjämningsavgift till Stockholms stift.

VÅREXKURSION

Under vårens sista sammanträde i egendomsutskottet hölls vårexkursion för förtroendevalda och tjänstemän. Årets utflykt gjordes till Långkärr och Julita i Södermanland. Där besökte utskottet det senast inköpta skogsskiftet och fick guidning av Häradskog till de skogsbruksåtgärder som planeras. Resten av dagen ägnades åt diskussion med Häradskog och sammanträde.

EGENDOMSFÖRVALTNINGARNAS SAMARBETSORGAN – ENSO

Stiftens egendomsnämnder och egendomsutskott har fortsatt sitt samarbete och utvecklingen av detta genom ENSO, Egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan. Prästlönetillgångarna har tackat ja till att vara markvärd för Föreningen Skogens höstexkursion 2017. De 13 förvaltningarna är medarrangörer och prästlönetillgångar i Skara stift är markvärd. Remissyttranden över viktiga betänkanden har lämnats. Internt har gruppen bland annat förberett samrådet med kyrkostyrelsen och beslutat att utreda om och hur prästlönetillgångarna ska arbeta med utbildningsinsatser och seminarier. Ingen informationsinsats gjordes vid kyrkomötet 2016 i enlighet med tidigare beslut att det endast ska göras vid de två första kyrkomötena på en mandatperiod.

RESULTAT

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 43,4 Mkr (39,8 Mkr). Resultatet för 2016 efter bokslutsdispositioner och skatt gav en vinst på 42,4 Mkr (40,5 Mkr). Det redovisade resultatet är dock inte i sin helhet disponibelt för utdelning. Värdesäkring ska ske av kapitalet enligt 46 kap 11§ kyrkoordningen samt kapitalisering av de realisationsresultat som uppkommit vid fastighetsavyttringar. Värdesäkring för inflation 2016 uppgår till 5 200 tkr (163 tkr). Det samlade disponibla resultatet för 2016, med hänsyn till dessa omföringar, uppgick till 25,4 Mkr (38,3 Mkr).

FINANSIELLA INSTRUMENT

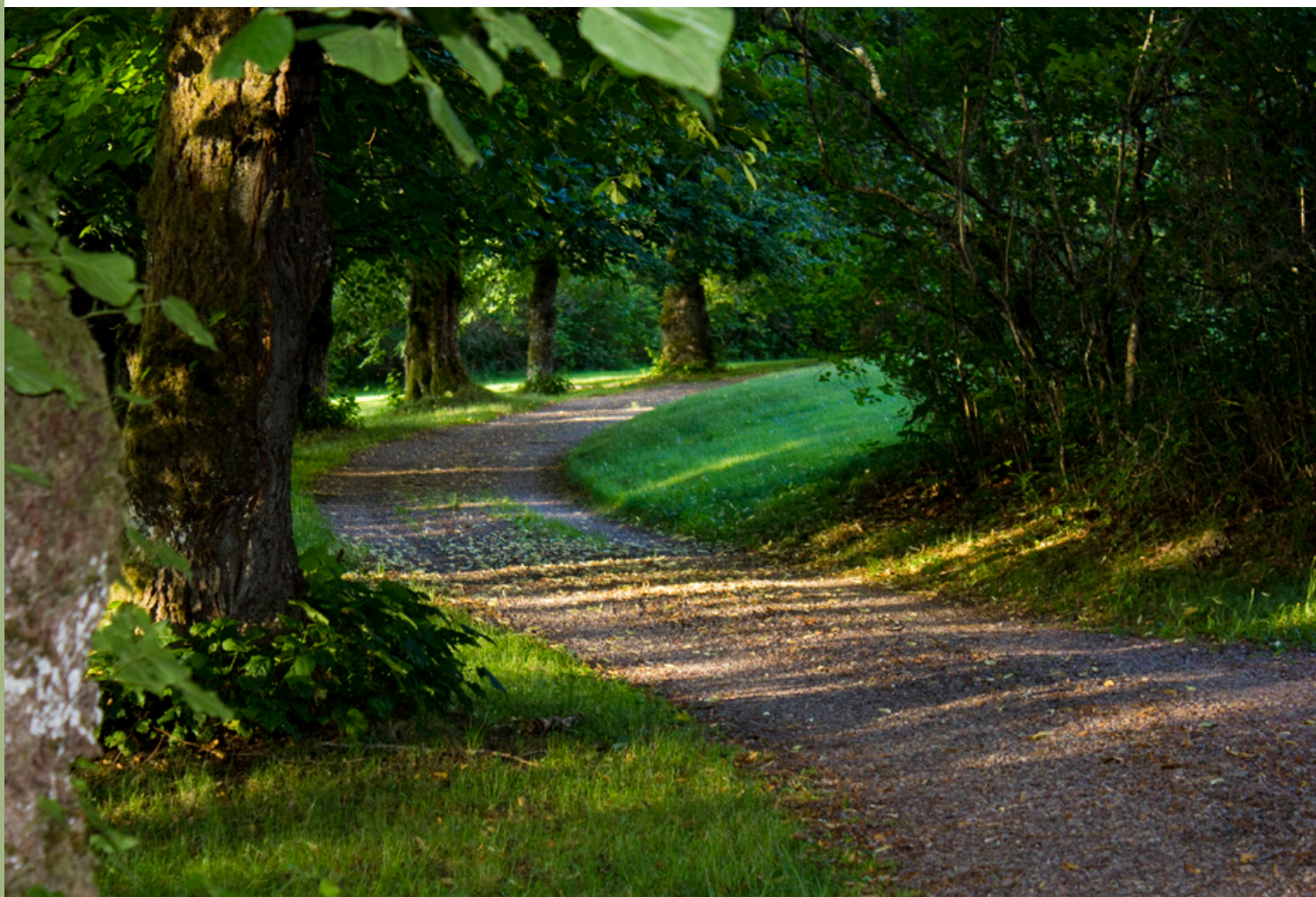
Stiftsstyrelsens riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i ett av stiftsfullmäktige fastställd finanspolicy. Gällande finanspolicy antogs under 2011 och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Stiftsstyrelsen gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument samt följer nationell nivå (uppdaterade) riktlinjer.

DEFINITIONER

Kyrklig jord: Fast egendom som har anslagits, tilldelats, kyrkan för att användas till särskilda ändamål. I kyrkoordningen anges som huvudmål att förvaltningen av den kyrkliga jorden ska inriktas på att vidmakthålla de ekonomiska förutsättningarna för Svenska Kyrkans förkunnelse. Den kyrkliga jorden i Stockholms stift utgörs av prästlönefastigheter.

Prästlönefastighet: Består av fast egendom och tomträtter som ger avkastning i form av arrenden, hyror, skogslikvider med mera. Vid försäljning av en prästlönefastighet ska ersättningen fonderas med avdrag för kostnader i samband med försäljningen.

Prästlönefond: Består av fonderat kapital från försäljningar av prästlönefastigheter vilket förvaltas i form av svenska och utländska aktier samt räntebärande papper.

Förslag till vinstdisposition och utdelning

Det sammanlagda resultatet för verksamhetsåret 2016 slutade på en vinst om 42,4 Mkr (40,5 Mkr). Disponibelt för utdelning är årets resultat minskat dels med värdesäkring enligt Kyrkoordningen 46 kap 11 § och dels minskad med överskottet från försäljning av fast egendom jämfört med det bokförda värdet. Disponibelt för utdelning är 37,6 Mkr (76,0 Mkr). Enligt kyrkoordningen ska hälften av resultatet fördelas mellan församlingar/pastorat i förhållande till deras andelar av prästlönetillgångarnas avkastning. Den andra hälften utgör den särskilda utjämningsavgiften som ska betalas direkt till stiftet.

Stiftsstyrelsen föreslår en utdelning till församlingar/pastorat på 300 kr per andel, totalt 10,3 Mkr samt 10,3 Mkr till stiftet. Den återstående vinsten, efter beräkning av konsolideringstak och utdelning/särskild utjämningsavgift på 17,0 Mkr (12,3 Mkr) överförs i ny räkning.

Vinstdisposition	Mkr	2016	2015
Balanserad vinst från föregående år		12,3	37,8
Tillkommer redovisat disponibelt årsresultat		25,4	38,3
Summa		37,6	76,0
Stiftsstyrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:			
– att till församlingar/pastorat dela ut		10,3	31,9
– att till stiftet dela ut som särskild utjämningsavgift		10,3	31,9
– att återstående medel överförs i ny räkning		17,0	12,3
Summa		37,6	76,0

UTDELNING TILL FÖRSAMLINGAR/PASTORAT OCH STIFTET PER ANDEL

300 KR

Församlingar/ pastorat	Andelar	Kr	Församlingar/ pastorat	Andelar	Kr
			transport	10 939	3 281 700
Boo	153	45 900	S:t Matteus	4	1 200
Botkyrka	880	264 000	Nacka	126	37 800
Bromma	43	12 900	Sollentuna	81	24 300
Brännkyrka	2 173	651 900	Solna	8 165	2 449 500
Dalarö-Örnö-Utö	371	111 300	Spånga	219	65 700
Danderyd	459	137 700	Sundbyberg	58	17 400
Ed	302	90 600	Tyresö	60	18 000
Ekerö	2 708	812 400	Täby	369	110 700
Fresta	674	202 200	Vallentuna	1 401	420 300
Färingsö	1 096	328 800	Värmdö	3 711	1 113 300
Gustavsberg	14	4 200	Västerhaninge-Muskö	5 104	1 531 200
Hammarby	657	197 100	Össeby	1 309	392 700
Huddinge	128	38 400	Österhaninge	813	243 900
Järfälla	2	600	Österåker-Östra Ryd	2 001	600 300
Lidingö	1 130	339 000	Till församlingar/pastorat	34 360	10 308 000
Ljusterö-Kulla	149	44 700	Till stiftet		10 308 000
transport	10 939	3 281 700	Totalt utbetalas		20 616 000

Församlingarnas och pastoratens andelar bestämdes den 1 januari 1995. De beräknades efter marknadsvärdet på respektive församlingar och pastoratens tillgångar i förhållande till det sammanlagda marknadsvärdet på tillgångarna.

Flerårsöversikt

		2016	2015	2014	2013	2012
Rörelsens intäkter	Mkr	52,8	54,1	48,9	48,4	45,6
- varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	Mkr	11,7	0	2,1	4,9	2,3
Årets resultat före skatt	Mkr	42,9	40,5	36,9	28,9	31,7
Förslag till utdelning/per andel	kr	300	928	764	300	150
Balansomslutning per bokslutsdag	Mkr	510	533	544	533	509

Nyckeltal		2016	2015	2014	2013	2012
Vinstmarginal, fastigheter o jord	%	86	54	27	76	80
Vinstmarginal, skog	%	20	8	21	33	28
Direktavkastning						
Direktavkastning, fastigheter o jord	%	6,3	1,9	1,0	3,3	3,1
Direktavkastning, skog	%	0,4	0,1	0,3	0,2	0,0
Direktavkastning, fond	%	5,7	7,1	7,0	6,3	7,4
Direktavkastning förvaltade tillgångar	%	4,4	3,9	3,7	3,9	4,1
Totalavkastning						
Totalavkastning, fastigheter o jord	%	5,4	2,8	2,0	18,5	4,4
Totalavkastning, skog	%	1,8	0,1	0,9	0,3	5,4
Totalavkastning, fond	%	0,9	2,9	13,5	17,7	18,6
Totalavkastning förvaltade tillgångar	%	2,3	2,1	7,3	12,9	11,2
Marknadsvärden förvaltade tillgångar						
Jord (byggnader, mark o jordbruk)	Mkr	243,1	245,4	243,2	240,6	206,7
Skog	Mkr	275,4	271,6	271,6	270,0	269,8
Fond	Mkr	460,5	483,1	503,6	471,5	420,8
Summa marknadsvärde	Mkr	979,0	1 000,1	1 020,1	982,1	897,3

Nyckeltalsdefinitioner

* Vinstmarginal (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat dividerat med rörelsens intäkter.

* Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

* Totalavkastning - Uppgiften beräknas som rörelseresultat plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

(Marknadsvärdet för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet x 1,33 för att möjliggöra relevanta jämförelser stiftens emellan.)

Förvaltd areal		2016	2015	2014	2013	2012
Produktiv skog	ha	3 287	3 282	3 057	3 050	2 970
Inägomark	ha	671	774	769	773	755
Övrig mark	ha	822	631	473	543	546
Förvaltd areal totalt	ha	4 780	4 687	4 299	4 366	4 271

Taxeringsvärden		2016	2015	2014	2013	2012
Byggnader och mark	tkr	125 229	110 208	108 549	110 569	82 744
Skog	tkr	207 078	204 197	204 197	203 016	202 858
Jordbruksfastigheter	tkr	57 538*	74 319	74 319	70 332	72 641
Taxeringsvärde totalt	tkr	389 845	388 724	387 065	383 917	358 243

* Under 2016 gjordes en genomgång av Sveriges jordbruksfastigheter av Skatteverket där värderingsnivåerna minskade med cirka hälften jämfört med tidigare värden. Förutom försäljningen av fastigheten Lovö prästgård 1:1 på Ekerö är detta förklaringen till det lägre värdet.

Resultaträkning

	tkr	Not	2016	2015
Rörelsens intäkter		2,3		
Intäkter prästlönefastigheter			6 160	6 349
Intäkter skog och jord			5 112	4 278
Intäkter prästlönefond			29 710	41 360
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter			11 707	0
Övriga rörelseintäkter			122	2 086
Summa rörelsens intäkter			52 810	54 073
Rörelsens kostnader				
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster			-4 504	-7 347
Kostnader för inhyrd personal		4	-2 401	-2 961
Övriga externa kostnader		5	-2 236	-3 710
Personalkostnader (utbildning)			-14	-19
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar			-330	-271
Summa rörelsens kostnader			-9 484	-14 308
Rörelseresultat			43 326	39 765
Resultat från finansiella investeringar		6		
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter			116	45
Räntekostnader och liknande kostnader			-1	-46
Resultat från finansiella poster			115	-1
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER			43 441	39 763
Bokslutsdispositioner		7	-532	752
RESULTAT FÖRE SKATT			42 909	40 516
Skatt på årets resultat		8	-463	20
ÅRETS RESULTAT			42 446	40 536

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

	tkr	2016	2015
Årets resultat enligt resultaträkningen		42 446	40 536
Värdesäkring enligt KO 46:11		-5 200	-163
Omföring av realisationsvinst/-förlust för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde enligt KO 46:10		-11 829	-2 086
Årets disponibla resultat		25 417	38 287

Balansräkning

	tkr	Not	2016	2015
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar		9		
Prästlönefastigheter			132 671	133 377
Inventarier, verktyg och installationer			57	132
			132 729	133 509
Finansiella anläggningstillgångar				
Prästlönefondsmedel		10	316 704	298 894
Övriga långfristiga värdepappersinnehav		11	50 309	87 599
			367 012	386 493
Summa anläggningstillgångar			499 741	520 002
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar			444	415
Övriga fordringar			617	198
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		12	365	342
			1 426	955
Kassa och bank		13	8 868	12 111
Summa omsättningstillgångar			10 293	13 066
SUMMA TILLGÅNGAR			510 034	533 069
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital		13		
Bundet eget kapital				
Prästlönefastighetskapital			132 729	133 509
Prästlönefondskapital			316 704	298 894
Summa bundet eget kapital			449 433	432 404
Fritt eget kapital				
Balanserat resultat			12 272	37 756
Årets resultat			25 417	38 287
Summa fritt eget kapital			37 689	76 044
Summa eget kapital			487 121	508 448
Obeskattade reserver		14	17 431	16 899
Avsättningar		15	595	496
Kortfristiga skulder				
Förskott från kunder			743	739
Leverantörsskulder			462	730
Växelskulder			264	47
Skatteskulder			550	88
Övriga skulder			317	114
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		16	2 551	5 508
Summa kortfristiga skulder			4 887	7 226
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER			510 034	533 069

Eget kapital

Det egna kapitalet i prästlönetillgångarna är uppdelat i bundet kapital (sådant kapital som inte får användas för utdelning/utjämningsavgift) och fritt eget kapital. Det i resultaträkningen redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för utdelning vilket beaktas vid redovisningen av det egna kapitalet enligt räkningen nedan.

Förändring av eget kapital	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL	
	Prästlönefastighets-kapital	Prästlönefonds-kapital	Balanserat resultat	Redovisat årsresultat
Eget kapital 2015-01-01				
Belopp vid årets ingång	109 460	320 695	55 591	34 668
Omföring av föregående års resultat			34 668	-34 668
Köp/försäljning prästlönefastighet, bokfört värde	24 320	-22 234		-2 086
Omföring avskrivning byggnad	-271	271		
Årets resultat				40 536
<i>Avsättning till bundet eget kapital:</i>				
omföring av realisationsvinst (förlust) fastighet		0		0
värdesäkring enligt KO 46:11		163		-163
Utdelning				
Utdelning till andelsägande församling/pastorat			-26 251	
Särskild utjämningsavgift till stiftet			-26 251	
Utgående balans 2015-12-31	133 509	298 894	37 756	38 287
Eget kapital 2016-01-01				
Belopp vid årets ingång	133 509	298 894	37 756	38 287
Omföring av föregående års resultat			38 287	-38 287
Köp/försäljning prästlönefastighet, bokf. värde	-873	995		-122
Omföring avskrivning byggnad	93	-93		
Årets resultat				42 446
<i>Avsättning till bundet eget kapital:</i>				
omföring av realisationsvinst (förlust) fastighet		11 707		-11 707
värdesäkring enligt KO 46:11		5 200		-5 200
Utdelning				
Utdelning till andelsägande församling/pastorat			-31 886	
Särskild utjämningsavgift till stiftet			-31 886	
Utgående balans 2016-12-31	132 729	316 704	12 272	25 417

Kassaflödesanalys

	tkr	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		43 441	39 763
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Av- och nedskrivningar		330	271
Ökning/minskning av avsättningar		99	338
Resultat vid finansiella anläggningstillgångar		-34 368	-31 346
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet		-423	0
		9 079	9 026
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet		-1	108
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		9 078	9 134
<i>Kassaflöde från förändring i rörelsekapital</i>			
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		-471	4 082
Minskning/ökning av kortfristiga skulder		-2 801	1 731
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5 806	14 947
Investeringsverksamheten (driften)			
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar		-90	-24 320
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		12 670	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		12 580	-24 320
PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR			
Prästlönefondsmedel			
Förvärv av värdepapper		-86 483	-53 279
Försäljning värdepapper		128 625	122 625
Kassaflöde från prästlönetillgångar		42 142	69 347
Kassaflöde före utdelning		60 528	59 974
Utdelning till församlingar/samfälligheter och stift		-63 772	-52 502
Årets kassaflöde		-3 244	7 472
Likvida medel vid årets början		12 112	4 639
Likvida medel vid årets slut		8 868	12 111
		2016	2015
Specifikation av likvida medel vid årets slut			
Kassa och bank		8 868	12 111
Belopp vid årets slut		8 868	12 111

Noter

NOT 1 – Redovisningsprinciper

Grunder för upprättande

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Årsredovisning

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd. Kassaflödesanalysen har upprättats med utgångspunkt i Redovisningsrådets rekommendation RR7 – Redovisning av kassaflöden. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inte annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Beloppen inom parentes anger tidigare års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke: i den period virket levererats till köparen.

Avverkningsuppdrag och leveransrotköp: i den period virket inmätts.

Rotposter: vid kontraktstillfället.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter: i den period uthyrningen avser.

Räntaintäkter: i enlighet med effektiv avkastning.

Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Inkomstskatter

Prästlönetillgångarna beskattas från och med inkomståret 2014 som en inskränkt skatteskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda. Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt. Skatteskulder/fordringar värderas till vad som ska erläggas till eller erhållas från Skatteverket.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. Mark skrivs inte av då nyttjandeperioden är obegränsad. Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader:

Ekonomibyggnader på jordbruksfastighet	25 år	(4 %)
Hyreshus	50 år	(2 %)
Bostadsbyggnader på jordbruksfastighet	50 år	(2 %)
Småhus på småhusenhet	50 år	(2 %)

Mark:

Markanläggningar	20 år	(5 %)
Byggnadsinventarier:		
Spannmålstork	25 år	(4 %)
Värmepanna	15 år	(6,67 %)

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen, återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar i form av aktier, obligationer och andra långfristiga värdepappersinnehav redovisas till anskaffningsvärde minskat med eventuell nedskrivning. Vid varje balansdag sker en prövning av totala värdepappersinnehavets värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående eller om värdenedgången bedöms vara väsentlig. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltd tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidsskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedel förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelse. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter. För de marknadsvärderade instrument som ingår i prästlönefondsmedlen sker en kollektivvärdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten, finansieringsverksamheten samt förvaltda prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

NOT 2 – Information om oberoende rörelsegrenar	2016	2015
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:		
Fastighet	17 988	8 435
Skog inklusive jakt och fiske	5 112	4 278
Fond	29 710	41 360
Summa	52 810	54 073
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:		
Fastighet	15 483	4 537
- varav realisationsresultat vid avyttring anl. tillgång	(11 707)	(0)
Skog inklusive jakt och fiske	1 003	362
Fond	26 956	34 864
- varav realisationsresultat vid avyttring anl. tillgång	(12 281)	(31 346)
Summa	43 441	39 763
NOT 3 – Intäkternas fördelning	2016	2015
INTÄKTER PRÄSTLÖNEFASTIGHETER		
Intäkter fastigheter		
Uthyrning av lokaler	407	407
Bostadsarrenden	185	185
Jordbruksarrenden – gårdsarrenden	406	674
Jordbruksarrenden – sidoarrenden	923	903
Lägenhetsarrenden	227	194
Anläggningsarrenden	151	183
Tomträtt industri	2 102	2 099
Tomträtt bostad	593	563
Hysesintäkter Havssvalget	1 161	1 135
Övriga sidointäkter	6	6
Summa intäkter fastigheter	6 160	6 349
Övriga intäkter fastigheter		
Resultat vid avyttring av fastighet	11 707	0
Intrång och servitut	122	2 086
Summa övriga intäkter fastigheter	11 829	2 086
Summa totala intäkter fastigheter	17 988	8 435
INTÄKTER SKOG, INKLUSIVE JAKT OCH FISKE		
Virkesintäkter	4 264	3 420
Utdelning allmänning	53	51
Jaktupplåtelser	792	784
Fiskearrenden	3	6
Övriga intäkter	0	16
Summa	5 112	4 278
SUMMA PRÄSTLÖNEFASTIGHETER	23 100	12 713
INTÄKTER PRÄSTLÖNEFOND		
Utdelningar	4 052	7 593
Realisationsresultat vid försäljningar	22 661	31 346
Räntor	2 997	2 421
SUMMA PRÄSTLÖNEFOND	29 710	41 360

NOT 4 – Inhyrd personal

Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 2,0 (2,5) tjänster.

NOT 5 – Övriga externa kostnader, inklusive arvoden och kostnadsersättningar till revisorer	2016	2015
Övriga externa kostnader		
Lokalkostnader	2	27
Fastighetskostnader	614	1 935
Fastighetsförsäkringar	168	154
Förbrukningsinventarier/material	0	5
Reparation och underhåll	22	11
Resekostnader förtroendevalda och personal	10	8
Reklam och PR	37	1
Övriga verksamhetskostnader	1	24
Förvaltningskostnader	39	65
Revisionsarvode *	180	175
Övriga externa tjänster	780	1 282
Övriga externa kostnader	384	23
Summa	2 236	3 710
* Kvalificerade revisorer		
Ernst & Young, revisionsuppdrag	180	175
Summa	180	175

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

Kostnaden för övriga valda revisorer belastar stiftet.

NOT 6 – Resultat från finansiella investeringar	2016	2015
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter		
Ränteintäkter	116	45
Räntekostnader	-1	-46
Summa	115	-1

NOT 7 – Bokslutsdispositioner	2016	2015
Bokslutsdispositioner		
Återföring periodiseringsfond	0	752
Avsättning till periodiseringsfond	-532	0
Summa	-532	752

NOT 8 – Årets skatt	2016	2015
Årets skatt		
Skatt på årets resultat	-468	0
Skatt p.g.a. ändrad taxering	5	20
Summa	-463	20

NOT 8 – Prästlönfastigheter	2016	2015
BYGGNADER OCH MARK		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	137 003	112 683
Inköp	90	24 320
Försäljningar och utrangeringar	-861	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	136 232	137 003
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 626	-3 368
Försäljningar och utrangeringar	100	0
Årets avskrivningar	-35	-257
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 560	-3 626
UTGÅENDE BOKFÖRT VÄRDE	132 671	133 377
BYGGNADSINVENTARIER		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	198	198
Försäljningar och utrangeringar	-102	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	96	198
Ingående ackumulerade avskrivningar	-66	-53
Försäljningar och utrangeringar	36	0
Årets avskrivningar	-9	-13
Utgående ackumulerade avskrivningar	-38	-66
UTGÅENDE BOKFÖRT VÄRDE	57	132
UTGÅENDE BOKFÖRT VÄRDE, TOTALT	132 729	133 509
TAXERINGSVÄRDEN		
Byggnader och mark	125 229	110 208
Skog	207 078	204 197
Jordbruksfastigheter	57 538	74 319
Summa	389 845	388 724
MARKNADSVÄRDEN		
Övrig fast egendom	166 555	146 577
Skog	275 414	271 582
Jordbruksfastigheter	76 526	98 844
Summa	518 494	514 796

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden.

NOT 10 – Prästlönefondsmedel	ANSKAFFNINGSVÄRDE		BOKFÖRT VÄRDE		MARKNADSVÄRDE	
	2016	2015	2016	2015	2016-12-31	2015-12-31
Noterade aktier och aktiefonder	194 111	176 765	194 111	176 765	273 597	249 745
Noterade räntebärande värdepapper	93 405	84 922	93 405	84 922	90 933	86 908
Övriga värdepappersinnehav	19 049	16 744	19 049	16 744	19 640	16 654
Övriga placeringar	10 138	20 464	10 138	20 464	13 213	20 319
Summa prästlönefondsplaceringar	316 704	298 894	316 704	298 894	397 382	373 627
Förändring prästlönefondsmedel	2016	2015				
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	298 894	320 695				
Investeringar under året	55 711	46 884				
Försäljningar/avyttringar	-59 824	-71 151				
Förändring likvida medel förvaltare	21 923	2 466				
Utgående bokfört värde	316 704	298 894				

NOT 11 – Övriga långfristiga värdepappersinnehav	ANSKAFFNINGSVÄRDE		BOKFÖRT VÄRDE		MARKNADSVÄRDE	
	2016	2015	2016	2015	2016-12-31	2015-12-31
Noterade aktier och aktiefonder	30 835	51 805	30 835	51 805	43 461	73 194
Noterade räntebärande värdepapper	14 838	24 888	14 838	24 888	14 445	25 471
Onoterade värdepappersinnehav *	3 030	3 030	0	0	0	0
Övriga värdepappersinnehav	3 026	4 907	3 026	4 907	3 120	4 881
Övriga placeringar	1 610	5 998	1 610	5 998	2 099	5 955
Summa prästlönefondsplaceringar	53 339	90 629	50 309	87 599	63 125	109 501

*** Onoterade värdepappersinnehav**

Prästlönetillgångarna köpte aktier 2007 i det onoterade aktiebolaget Nordic Microcap Investment AB till ett värde av 3 030 tkr. Innehavet skrevs ned till 0 kr år 2011.

Förändring övriga långfristiga värdepappersinnehav	2016	2015
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	87 599	103 798
Investeringar under året	8 850	3 929
Försäljningar/avyttringar	-9 503	-20 852
Förändring likvida medel förvaltare	-36 636	724
Utgående bokfört värde	50 309	87 599

NOT 12 – Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2016	2015
Försäkringspremier	214	168
Ränta	115	0
Övrigt	35	174
Summa	365	342

NOT 13 – Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 8 868 tkr (12 111 tkr) på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svensk kyrkans nationell nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinarie banktillgodoavande.

NOT 14 – Obeskattade reserver	2016	2015
Periodiseringsfond	17 431	16 899
Summa	17 431	16 899

NOT 15 – Avsättningar	2016	2015
Avsättning för skogsvård	595	496
Summa	595	496

NOT 16 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2016	2015
Upplupna räntor	0	60
Förutbetalda hyresinkomster	57	57
Förutbetalda arrenden	1 691	1 726
Upplupna revisionsarvoden	75	35
Upplupna förvaltararvoden	469	3 420
Övrigt	259	209
Summa	2 551	5 508

NOT 17 – Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser, utöver den ordinarie verksamheten, har inträffat efter räkenskapsårets utgång.

NOT 18 – Eventualförpliktelser

Inga.

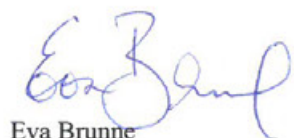
Prästlönetillgångar i Stockholms stift

Org.nr. 802408-9818

Stiftsstyrelsen

Stiftsstyrelsen har vid dagens sammanträde den 29 mars 2017 beslutat överlämna årsredovisningen till stiftsfullmäktige samt föreslå stiftsfullmäktige fastställa årsredovisningen för 2016.

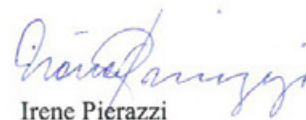
Stockholm 2017-03-29

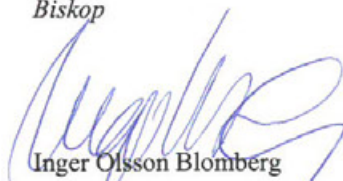
Eva Brunné
Biskop

Jan Olov Sundström
1: e vice ordförande

Irene Pierazzi
2: e vice ordförande

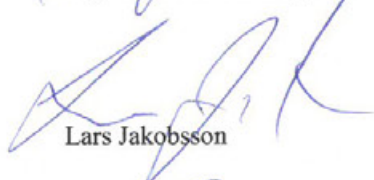
Inger Olsson Blomberg

Klas Weidstam

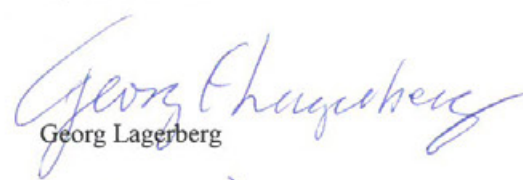
Björn Falkeblad

Lars Jakobsson

Roland Johansson

Georg Lagerberg

Jan Forsell

Daniel Larson

Linnea Jensdotter

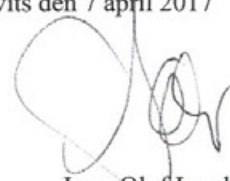

Ylva Wahlström

Vår revisionsberättelse har avgivits den 7 april 2017

Göran Dahlstrand

Lars-Olof Landin

Ernst & Young

Jonathan Bexelius
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Stockholms stift avseende Prästlönetillgångar org.nr. 802408-9818

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångar i Stockholms stift för år 2016.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångar i Stockholms stifts finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Prästlönetillgångar i Stockholms stift.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till Prästlönetillgångar i Stockholms stift enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av Prästlönetillgångar i Stockholms stifts förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om Prästlönetillgångar i Stockholms stift avses att likvideras, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på

oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av Prästlönetillgångar i Stockholms stifts interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om Prästlönetillgångar i Stockholms stifts förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att Prästlönetillgångar i Stockholms stift inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av Prästlönetillgångar i Stockholms stifts resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning av Prästlönetillgångar i Stockholms stift för år 2016.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret avseende förvaltningen av Prästlönetillgångar i Stockholms stift.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Prästlönetillgångar i Stockholms stift enligt god revisionssed i Sverige och jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt kyrkoordningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot Prästlönetillgångar i Stockholms stift.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot Prästlönetillgångar i Stockholms stift.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för Prästlönetillgångar i Stockholms stifts situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 7 april 2017

Jonathan Bexelius
Auktoriserad revisor

Göran Dahlström

Lars-Olof Landin

Göran Dahlström

Fastighetsförteckning

FASTIGHET	KOMMUN	FÖRSAMLING	AREAL HA
1 ERIKSBERG 2:27	BOTKYRKA	Botkyrka	74,3
2 DANDERYD 2:2	DANDERYD	Danderyd	42,0
3 EKERÖ PRÄSTGÅRD 1:1	EKERÖ	Ekerö	97,1
4 FÄRENTUNA PRÄSTGÅRD 1:16	EKERÖ	Färingsö	14,0
5 FÄRENTUNA PRÄSTGÅRD 1:33	EKERÖ	Färingsö	0,1
6 LISSELBY 2:1	EKERÖ	Färingsö	53,0
7 MUNSÖ PRÄSTGÅRD 1:1	EKERÖ	Adelsö-Munsö	57,7
8 MÖRBY 2:1	EKERÖ	Färingsö	18,7
9 RINGTORP 1:1	ESKILSTUNA	Näshulta	11,7
10 TORP 3:1	ESKILSTUNA	Näshulta	302,2
11 DEGERNÄS 1:1	HANINGE	Dalarö-Örnö-Utö	218,9
12 ÖSTRA HÄSSELMARA 1:1	HANINGE	Dalarö-Örnö-Utö	191,0
13 SOLBERGA 1:1	HANINGE	Österhaninge	133,8
14 ÅBY 1:1	HANINGE	Västerhaninge-Muskö	252,8
15 LÅNGKÄRR 1:6	KATRINEHOLM	Julita	890,0
16 LIDINGÖ 5:194	LIDINGÖ	Lidingö	0,5
17 GELBGJUTAREN *:3	SOLNA	Solna	0,1
18 GELBGJUTAREN *:4	SOLNA	Solna	0,1
19 GELBGJUTAREN *:10	SOLNA	Solna	0,1
20 GELBGJUTAREN *:13	SOLNA	Solna	0,2
21 GELBGJUTAREN *:14	SOLNA	Solna	0,2
22 INSTRUMENTET *:5	SOLNA	Solna	0,5
23 KASSASKÅPET *:1	SOLNA	Solna	0,1
24 KASSASKÅPET *:2	SOLNA	Solna	0,2
25 KASSASKÅPET *:4	SOLNA	Solna	0,1
26 KASSASKÅPET *:9	SOLNA	Solna	0,1
27 KASSASKÅPET *:10	SOLNA	Solna	0,1
28 KASSASKÅPET *:15	SOLNA	Solna	0,2
29 KASSASKÅPET *:16	SOLNA	Solna	0,3
30 MJÖLNER *:2	SOLNA	Solna	0,3
31 KAPELLANEN *:7	SOLNA	Solna	0,1
32 KAPELLANEN *:8	SOLNA	Solna	0,1
33 KAPELLANEN *:9	SOLNA	Solna	0,1
34 KYRKVÅRDEN *:4	SOLNA	Solna	0,1
35 KYRKVÅRDEN *:5	SOLNA	Solna	0,1
36 KYRKVÅRDEN *:8	SOLNA	Solna	0,1
37 KYRKVÅRDEN *:9	SOLNA	Solna	0,1
38 KYRKVÅRDEN *:10	SOLNA	Solna	0,1
39 KYRKVÅRDEN *:11	SOLNA	Solna	0,1
40 KYRKVÅRDEN *:12	SOLNA	Solna	0,1
41 VAPENHUSET *:5	SOLNA	Solna	0,1
42 VAPENHUSET *:6	SOLNA	Solna	0,1
43 HAVSSVALGET *:13	STOCKHOLM	Hedvig Eleonora	0,1
44 ÄLVSJÖ 1:2	STOCKHOLM	Brännkyrka	25,5
45 PRÄSTGÅRDEN 2:1	TÄBY	Täby	75,7
46 PRÄSTGÅRDEN 2:4	TÄBY	Täby	9,4
47 BORGBY 1:1	UPPLANDS VÄSBY	Fresta	77,5
48 FRESTA 1:1	UPPLANDS VÄSBY	Fresta	5,6
49 FRÖSUNDA PRÄSTGÅRD 1:1	VALLENTUNA	Vallentuna	137,0
50 FRÖSUNDA PRÄSTGÅRD 1:2	VALLENTUNA	Vallentuna	0,1
51 VADA PRÄSTGÅRD 1:1	VALLENTUNA	Össeby	237,9
52 VALLENTUNA PRÄSTGÅRD 1:1	VALLENTUNA	Vallentuna	113,1
53 ÖSSEBY-GARNS PRÄSTGÅRD 3:6	VALLENTUNA	Össeby	214,0
54 PRÄSTGÅRDEN 1:1 VÄRMDÖ	VÄRMDÖ	Värmdö	248,1
55 PRÄSTGÅRDEN 1:68	VÄRMDÖ	Värmdö	0,6
56 ÄNGSVIK 1:1	VÄRMDÖ	Värmdö	9,1
57 ÄNGSVIK 1:117	VÄRMDÖ	Värmdö	0,4
58 PRÄSTGÅRDEN 1:1 ÖSTERÅKER-ÖSTRA RYD	ÖSTERÅKER	Österåker-Östra ryd	388,0
59 RYDBOHOLM 2:59	ÖSTERÅKER	Österåker-Östra ryd	2,0
60 STAVA 4:201	ÖSTERÅKER	Österåker-Östra ryd	388,9
61 UBBY 2:1	ÖSTERÅKER	Österåker-Östra ryd	191,4

*Fastigheten är upplåten med tomträtt

TOTALT 4 486,1

Prästlönetillgångar i Stockholms stift

ÅRSREDOVISNING 2016 ÄR PRODUCERAD AV STOCKHOLMS STIFT
GRAFISK FORM, REPRO OCH TRYCK: INEKO AB

FOTO OMSLAG: MAGNUS ARONSON/IKON

FOTO INLAGA: MAGNUS ARONSON/IKON (s. 2, 22, 26, 41), OVE WESTERBERG (s. 5), ISTOCK (s.7, 54),
GUSTAV HELLSING/IKON (s. 31, 51, 53), EMMA BERKMAN/IKON (s. 35), HÅKAN SJUNNESSON/IKON (s. 37),
LINDA MICKELSSON /IKON (s. 42)

STOCKHOLMS STIFT
BOX 16306, 103 25 STOCKHOLM
TEL: 08-508 940 00
FAX: 08-24 75 75
E-POST: sthlm.stift@svenskakyrkan.se
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/STOCKHOLMSSTIFT

